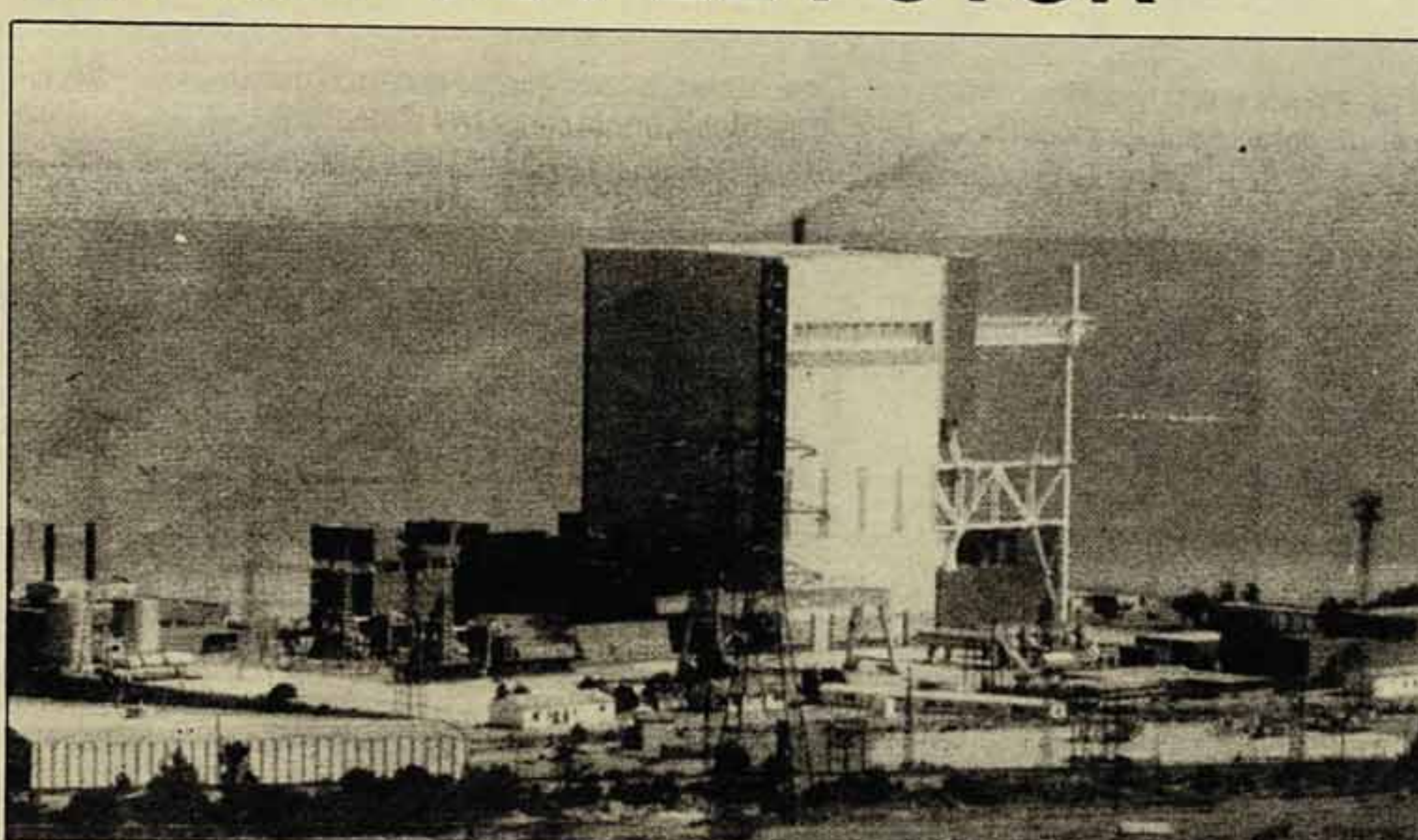
demà

LLIGA COMUNISTA REVOLUCIONÀRIA

PAÏSOS CATALANS, 25 maig 1990

UN REPTE PEL FUTUR

TANCAR LES NUCLEARS!

El 9 d'octubre de 1989, hi va haver un gravíssim accident a Vandellòs 1. Aquesta central nuclear no s'ha de tornar a obrir. Tampoc cap altra. Per aquest motiu, és precís continuar una àmplia i massiva campanya antinuclear. Els propers mesos seran decisius. Nosaltres hi possarem totes les ganes. En això estem. Molts interessos estan en joc i nosaltres intentarem entrebancar-los

La falca

La realitat és diversa. La classe treballadora també. L'esquirolatge forma part, la pitjor part, d'aquesta classe. L'any 1.990 no passarà a la història de la negociació col.lectiva per la seva combativitat. Un dels conflictes més sonats ha estat el de banca, amb les vagues del 10 al 12 de maig. El romanticisme (necessari i efectiu) de la inutilització nocturna (més que diürna) dels caixers automàtics i dels panys de moltes portes bancàries, de la decoració ràpida i multicolor (via esprai) d'aquests locals tan repetits al nostre paisatge urbà que són les oficines financeres, de les cruels matinades dels piquets informatius (que tan precisos són per refrescar memòries)... s'han vist contrastats per aquests personatges que reben el nom d'esquirols. Les escenes que s'han pogut observar aquests dies de la vaga bancària són impressionants. Esquirols que han estat esperant pacientment 4 ó 5 hores a la porta (lleugerament flanquejada per l'heroic piquet); esquirols que han mantingut diàlegs al.lucinants amb el piquet; esquirols que han escalat parets per poder entrar al seu forat de treball... Concretem més. Després de les 4 ó 5 hores d'espera, han entrat al seu banc. Els diàlegs feien referència (com sempre, com absolutament sempre) al dret "democràtic" a no fer vaga, a la "dictadura" dels vaguistes (una misèria intel.lectual i humana espaordidores: aquests i aquestes esquirols només recorden la llibertat, millor dit, només parlen de llibertat en un cas, quan hi ha vaga i fan el que són, l'esquirol). Han pujat escales d'incendis fent els equilibris d'escalada més inversemblants, per tal d'accedir a l'inici de l'escala, amb l'objectiu de sortejar el piquet. En fi, una gran diversitat d'actituds per gent que treballa al mateix lloc.

Quin personatge l'esquirol! I no matisa gaire res del que diem el fet real dels errors anteriors dels sindicats que han convocat la vaga, ni fins i tot les traïcions que han comés. Ni d'això és el lloc d'escriure aquí. Siguin els que siguin els motius de les vagues, fent excepció d'alguns pocs casos, l'actitud dels i les esquirols és la mateixa sempre. Amb els mateixos arguments, amb les mateixes indignitats (llegím a una pancarta: "per dignitat, lluita"), amb els mateixos pretextos, amb les mateixes misèries.

Cosa sabuda? Sí, ben segur. Però cal veure aquesta realitat amb tota la seva magnitud per poder fer-se'n una idea cabal. La realitat sempre sorprèn. La baixesa de l'esquirolatge també.Deia el difunt batlle de Madrid, Tierno Galván, que el treballador que votava a la dreta era banau com banau seria l'esclau que, d'haver-ho pogut fer, votés al seu amo. Afirmació que té moltes matisacions a fer, però la idea és clara. I ens serveix per acabar afirmant que de banaus com els esquirols n'hi ha pocs: per fer el gos davant de qui els explota i contra els seus companys de classe. Quin personatge l'esquirol! Quina escòria!

A dins:

Nº 63 Any XIV

75ptes./ 3 f.f.

Unes morts anunciades

Quan aquestes lletres siguin llegides és més que possible que el militant dels GRAPO, José Manuel Sevillano Martín, hagi mort. En aquests moments, desprès de 167 dies de vaga de fam, està ja clínicament mort. Altres presos i preses resten molt greus. Definir aquesta situació només pot fer-se amb aquestes paraules: crim d'Estat. Què volen els presos dels GRAPO? Demanen, simplement, això: estar junts a les presons, que se'ls reconegui com a presos i preses polítics, tenir millors condicions de vida. És molt? Per demanar això, per intentar aconseguir-ho han fet una vaga de fam fins la mort.

El ministeri de Justícia, el govern són els responsables d'aquestes més que possibles morts.

El 18 de maig, algunes organitzacions polítiques, entre les quals hi era la nostra, va convocar una concentració davant de la Delegació del Govern a Barcelona. En el comunicat conjunt podem llegir: "exigim que s'obri immediatament el diàleg amb aquest col.lectiu de presos i preses, que es respectin els seus drets, les seves reivindicacions, per tal de posar fi a aquesta terrible situació. De no fer-ho així, aquest govern i la seva administració de justícia, seran els únics responsables de les morts que es puguin produir".

Justament això.

CiU-PSC: un amor (interessat) dels d'abans

Com si d'una telenovel.la brasilera es tractés, les efemèrides institucionals ens arriben per capítols. En petites dosis. Primer els deu anys d'estatut, desprès els dos lustres d'eleccions autonòmiques, més endavant el decenni de Parlament, més tard els cinc biennis de govern de la Generalitat. Així, fins el mil.lenari, pensaven, però han hagut de frenar des que les comarques considerades com a feus de CiU van aprendre com és de rendible el boicot de les commemoracions quan es tracta de reivindicar. El president havia de dir alguna cosa per celebrar els seus deu anys i va dir i repetir que a ell no li tremolaven pas les cames.

Aquests són moments d'efemèrides, hores d'aigües remogudes a l'estany institucional, que nota com se li belluguen els nenúfars, tan ben posats al llarg de la dècada, i el president es sulfura. Els seus alcaldes nuclears, com ara el de l'Ametlla, encapçalen mobilitzacions contra Vandellòs en les quals l'honorable és escarnit. Les seves comarques, tan pausades, de les terres de l'Ebre es revolten contra un pla hidrològic i el previst transvassament de l'Ebre a Barcelona. Els seus alcaldes, residuals però alcaldes al fi i a la cap, de la Conca de Barberà i de l'Alt Camp, esdevenen dimissionaris i els seus votants, tants cops lloats, acaben tirant-li pedres en protesta pel Pla de residus industrials. Darrerament l'honorable té el pati mogut.

Però no tot són penes (excepte a la casa del pobre) i en aquests dies de desè aniversari de tantes coses, el PSC i CiU arrangen les seves disputes (sembla) i es disposen a una nova dècada de col.laboració més gran. Raimon Obiols i Jordi Pujol s'han tornat a entrevistar acompanyats dels seus notables donant porta a anteriors etapes de llenya i males maneres. Fa temps que no vèiem tanta entesa. Es culmina d'aquesta manera una maniobra ideada -faltaria més-

des de Madrid, pel front preclar d'en Miquel Roca i pel d'un ministre (en nom del "capo"), atordits per la rauxa que va provocar un debat autodeterminatiu d'infausta memòria...

La presència d'assessors a la cimera del Pati dels Tarongers i, sobretot, del pes pesant que és Macià Alavedra, conseller d'Economia i Finances, ha fornit el relleu que demanava la inesperada trobada entre Obiols i el president. L'horitzó de la Llei de Finançament Autonòmica, l'entrada en vigor de la qual és prevista per l'1 de gener del 1992, comença a albirar-se i pel que sembla no li interessa a ningú que estigui ennuvolat. Encara que els primers assajos, com ara la negociació sobre el Fons de Compensació Interterritorial (FCI) han resultat escaramusses, els protagonistes busquen terreny neutral i, el que és més important, fugen d'estridències.

Fa poc, ja ho hem dit, que ens celebraven el desè aniversari de l'estatut, les eleccions, el Parlament i l'honorable. Tanta celebració podria restar aigualida si el que veritablement compta, l'autonomia financera, queda en foc d'encenalls, com pot semblar. Esvaït el miratge dels concerts, Alavedra somnia amb esclètxes, almenys amb partides no finalistes o amb alguna, petita o magra, capacitat recaptadora. Però aquesta negociació requereix unes paus prèvies. Jordi Pujol va fer de tot desprès de l'ensopegada de l'autodeterminació. Ara, amb l'entrevista d'alts vols, ha rubricat el nou clima.

Però com que en política institucional no hi ha manera de fer tres en ratlla i quan s'han posat en fila Duran i Lleida, Roca i el president, arriba en Maragall i es despenja demanant el seu metro a Montjuïc, encara que calgui pagar un peatge. Noves comarques (i ja en van...?) esdevenen conflictives per a actes, aniversaris i efemèrides. I encara ens queden dos anys pel 92.

demà

Edita:

LLIGA COMUNISTA REVOLUCIONARIA
Quarta Internacional

Dip. Leg. Nº: B-7328-1977
Imprimeix: Publiagraf
Redacció i Administració:
C/ Aribau, 16, pral.-2
-08011-Barcelona

Ens trobareu a:

Barcelona: Aribau, 16, pral.-2, 08011.
Tel. 302.60.90 (93).
València: Pelai, 21, 1-1, 46007.
Tel. 351.69.50 (96).
Perpinyà: Aragó, 27, 66000.
Illes: Sant Joan, 3, Biniali.

Un aclariment interessant

L'exemplar de "Novedades de Moscú" del passat 22 d'abril portava una notícia d'aquelles que poden catalogar-se d'aclariment històric. Com és sabut, l'anomenat testament de Lenin no va ésser comunicat als delegats i delegades del XII Congrés del PCUS, segons era la voluntat de l'autor. "Novedades de Moscú" publica alguns extractes de la reunió del Buró Polític que el PCUS va destinar a tractar si el "testament" havia o no d'ésser dissimulat al XII Congrés. Explica que tots els membres del BP (entre ells Boukharin, Kamenev i Zinoviev) van votar a favor de no informar als membres del XII Congrés. Només un, i aquest és l'aclariment històric, va votar en contra: Trotski. La llegenda segons la qual Trotski va ser còmplice de la "supressió" del testament de Lenin (llegenda molt difosa a la URSS i a l'Europa capitalista) queda desmuntada. Un aclariment històric força interessant.

"¡Abajo la Ley de Extranjería!"

Els immigrants estan en una situació d'indefensió total. Són les entitats catalanes, doncs, qui han de donar la cara per ells.

Aquesta és la idea darrera l'acte que es va fer a principis de maig al Parc de la Ciutadella de Barcelona sota el lema: "Catalunya Solidària amb els Immigrants Estrangers."

Durant la fase preparatòria de l'acte, alguns immigrants havien arribat a sentir-se com a "convidats de pedra", segons la frase d'un d'ells. No obstant això, van decidir de mobilitzar per l'acte.

Qui hi van convocar, en principi, eren unes quinze organitzacions catalanes, entre les quals destacaven les cristianes i les sindicals. Tanmateix, arribat el dia, hi van acudir incomparablement més immigrants que gent catalana.

D'aquesta experiència se'n pot concloure que, dins d'un marc de col.laboració mútua, qui ha de prendre les iniciatives són els mateixos afectats, els col.lectius immigrants, i qui hi han de donar suport, les entitats catalanes, i no a l'inrevés, com ha passat en aquesta ocasió.

Això és tan més factible que els col.lectius, arran de la preparació de l'acte, han començat a reunir-se, tot superant una sèrie de recels anteriors. Per primera vegada, existeix la possibilitat de crear una coordinadora efectiva de col.lectius immigrants a Catalunya.

La gent immigrant que va intervenir a l'acte no es va limitar a una mera denúncia de la seva situació. En van culpar l'Administració i la Llei d'Estrangeria. Davant els aplaudiments del públic van cridar: "¡Abajo la Ley de Extranjería!" Volen comptar amb la solidaritat per aconseguir això.

Aquesta reivindicació clau, juntament amb d'altres, està recollida al manifest redactat per les entitats catalanes i pot servir com a base d'un treball no simplement entre la ciutadania catalana, sinó especialment dins els sindicats, que és on es troben els aliats naturals dels immigrants, que també formen part de la classe treballadora catalana.

Crítica i humilitat

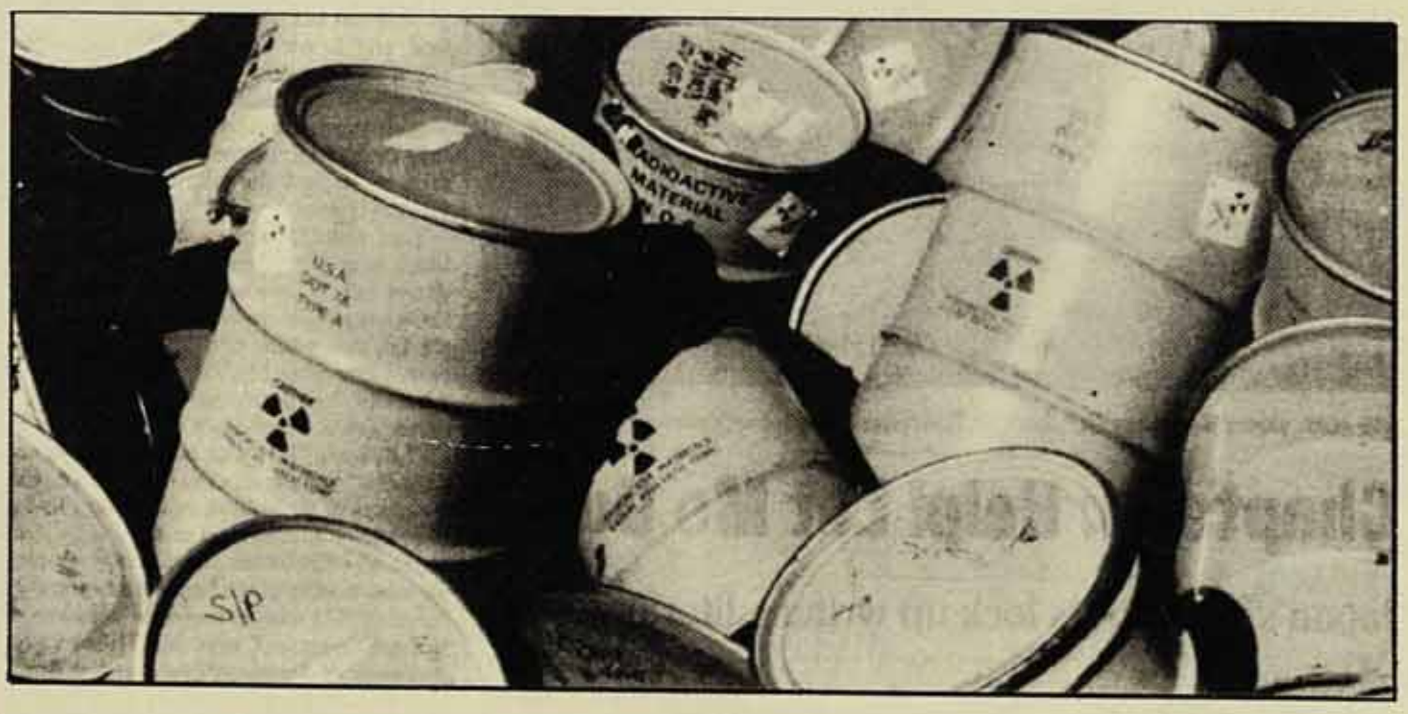
Al número 359 de l'Avant, òrgan del PCC, apareix un article signat per en Joan Tafalla que, sota el títol de "Els crítics i els croats", posa de relleu la presumpta despreocupació del comunisme crític sobre la crisi dels països de l'Est. En Joan Tafalla va assistir a les jornades Vents de l'Est, organitzades per Inprecor i Mientras Tanto, i explica que "Majoritàriament, les intervencions provenien de l'arxipèlag del trotsquisme. Es registraren també interessants intervencions,..." Suposem que la intenció d'aquest paràgraf no és dividir les intervencions en dues classes: les interessants i les trostquistes; més ens preocupa, en canvi, que consideri que la tesi essencial d'aquestes darreres intervencions era "Nosaltres teníem raó, i davant l'ensorrament dels règims burocràtics, ara és l'hora dels autèntics comunistes, que som nosaltres". O molt malament es van explicar els oradors, o molt malament els va entendre en Joan Tafalla.

Agraïm que reconegui que algunes de les crítiques formulades pels que ell anomena "sectors comunistes no oficials" eren certes, però sembla que aquesta disposició a rectificar no ha acabat amb certs prejudicis que l'estalinisme ha fomentat durant molts anys contra el marxisme revolucionari. Un d'aquests prejudicis és que, com nosaltres vivim aliens a la realitat, tenim dogmes immodificables.

No és aquest el cas. La crisi dels països de l'Est ens ha refermat en pensar que teníem raó en moltes de les crítiques que fèiem a aquestes societats burocratitzades (segurament, en moltes més de les que pensa en Joan Tafalla), però també ens ha obligat a reconèixer una realitat que no entrava en els nostres càlculs: una majoria de la població d'aquests països és favorable a la restauració del capitalisme. Per falses il.lusions, per confondre socialisme amb estalinisme, pel que sigui... però ho és.

No pensem, tanmateix, i aquesta pot ésser una diferència amb el company Tafalla, que millor que això hagués estat la supervivència de règims com el de Honecker o l'imposat pels tancs soviètics a Txecoslovàquia. I som molt conscients que la crisi de l'Est afecta tota l'esquerra. Amb la consciència heretada dels i les que, ja fa 60 anys, advertien que presentar el règim estalinista com el socialisme possible era un dels pitjors cops que podia rebre el moviment comunista internacional. I nosaltres formem part d'aquest moviment.

L'article d'en Joan Tafalla acaba preguntant-se quina política d'aliances tenen els comunistes crítics, si trobem pitjor Gorbachev o Wojtila. Una pregunta que recorda els temps en que, per alguns, criticar Stalin significava ésser agent de la Gestapo. Pensa el company Tafalla que criticar Gorbachev implica ésser agent del Vaticà?

PER TANCAR LES NUCLEARS!

L'accident de Vandellòs 1, el propassat 19 d'octubre de l989, va ser el més greu ocorregut a l'estat espanyol i el més important després de Txernòbil. A un pas d'alliberar radioactivitat fora del nucli de la central, les conseqüències hagueren estat devastadores. Qualsevol projecte de construcció nacional hagués estat esborrat del mapa, incluint-hi el projecte burgés de CiU que, fent front comú amb les institucions estatals i les elèctriques, és decididament pro-nuclear. Va demostrar també la inutilitat dels plans interiors i exteriors d'emergència: les autoritats hagueren confinat les persones contaminades i un fort aparell policial i de control de la població seria la resposta del sistema al risc innacceptable que l'energia nuclear representa per a l'àmplia majoria de la població. Només la voluntat política que demostren les forces polítiques governants -estretament vinculades a les demandes dels sector elèctric i financer- fa que, lluny d'encaminar-se cap a la desnuclearització del territori, s'estigui planificant la posada en marxa de Valdecaballeros juntament amb la reobertura de Vandellòs 1. Aquest serà el plat fort en el debat del nou PEN(plan energético nacional), el qual orientarà la producció i el consum energètics en el futur.

El CSN (Consejo de Seguridad Nuclear) va retardar sis mesos l'aparició de l'informe sobre Vandellòs 1. Fent el joc a les elèctriques (no pot ser d'una altra forma doncs quatre dels cinc consellers defensen les seves tesis), l'informe deixa la porta oberta a la posada en marxa de la central i cedeix la decisió al ministeri d'Indústria. Aquest retard en prendre una decissió sobre Vandellòs 1 fa que el debat sobre el nou PEN que tindrà lloc a les Corts espanyoles a partir de la propera tardor prengui un interés especial pel moviment antinuclear. El debat sobre el model energètic pel futur si resta tancat dintre de les institucions tindrà com a conclussió el trencament de la moratòria. Serà una decissió política pressa en nom de la població, però que atendrà exclusivament a les necessitats expansives del capital i al model de creixement imperant que ens condueix acceleradament a l'esclat d'una crisi ecològica definitiva amb conseqüències catastròfiques per a la supervivència.

La nova percepció del perill nuclear, com a expressió punyent de la crisi ecològica, ha fet que les mobilitzacions populars antinuclears se succeissin des del primer moment de l'accident. A les comarques directament afectades, a Barcelona i a d'altres comarques i localitats s'han produït manifestacions i accions dels grups antinuclears que han comptat amb un ampli ventall de suports d'altres moviments socials, dels sindicats i de les forces polítiques radicals i d'esquerres. S'ha possat en marxa la Campanya Catalunya No Nuclear i comença a desenvolupar-se un moviment local que va articulant la lluita antinuclear a les escoles, els barris, les ciutats.

També s'han animat les activitats antinuclears contra les centrals (Almaraz, Lemoiz, Garoña). A més, el proper dia 3 de Juny per iniciativa de la CEAN (Coord. Estatal Antinuclear) hi haurà mobilitzacións a Cofrents, Vandellòs, etc, i a d'altres indrets de l'estat.

En aquests messos en els quals el bloc pro-nuclear ha estat definint la seva estratègia per tal d'impossar la nuclearització com a motor de progrés, del seu progrés, també el moviment antinuclear ha estat valorant la forma en que afrontava el repte de tancar les nuclears.

Es tracta que en els propers messos el moviment antinuclear desenvolupi una campanya àmplia i massiva amb objectius comuns i ben definits: - Tancament definitiu de Vandellòs 1.

- Paralització de construcció de noves centrals.

- Plà d'abandonament de l'energia nuclear. En primer terme i pel '91 les de primera generació (Garoña i Zorita).

El moviment antinuclear aportarà al debat del futur energètic les seves alternatives, basades en l'estalvi i la utilització d'energies renovables i, per tant, enfrontades al model consumista i malbaratador imperant. Per tancar les nuclears sense quedar-nos a les fosques - que és l'amenaça de les forces del sistema - no hi ha més impediment que els interessos econòmics i la decisió política del govern i les institucions de fer front comú amb els pro-nuclears contra la majoria de la població.

Per difondre els nostres punts de vista i per configurar un fort moviment antinuclear que afronti amb condicions la lluita del futur, s'ha adoptat la proposta de l'Assemblea Alternativa que consisteix en articular una gran activitat coincidint amb el debat del PEN a les Corts.

Un dels elements importants d'aquesta activitat, però no la única, serà la recollida de 500.000 signatures a tot l'estat per a presentar una Iniciativa Popular Legislativa.

A Catalunya, de forma articulada amb la resta de nacions i pobles de l'estat, s'ha d'elaborar una proposta de treball. Una campanya que permeti tant la recollida de signatures com la concreció d'objectius locals (retirada de parallamps i instal.lacions radioactives, plans d'utilització d'energies renovables, etc i que requerirà de l'esforç de centenars de persones. Una activitat que dinamitzi el sentiment antinuclear de la població, fent arrivar les alternatives del moviment a tot arreu. Una activitat en la qual el fonamental no serà l'aprovació de la llei alternativa a les Corts espanyoles o a qualsevol parlament autonòmic, doncs aquestes institucions no representen la voluntat majoritària, sinò que s'ocupi de generar forces per la lluita de llarga durada que hem encetat per tancar les nuclears.

Per a preparar la lluita antinuclear que continuarem després de la marxa a Vandellòs de 3 de Juny, serà precís que els acords del moviment per fer la campanya de recollida de signatures per una Iniciativa Legislativa Popular en el marc de la campanya antinuclear comptin amb el suport i el compromís de treball d'un ampli ventall de moviments socials i forces polítiques.

Haurem de sumar molts esforços i dissenyar una marc de treball unitari i ampli que permeti que el moviment antinuclear surti reforçat i capaç d'afrontar noves batalles. Aquest és un dels reptes del futur.

La lluita pel tancament de les nuclears apareix com a un objectiu polític central, com a referent de lluita per aquelles i aquells que volem canviar l'ordre de les coses.

L'Hospitalet del Llobregat

Un mal exemple de gestió municipal

A L'Hospitalet del Llobregat, la segona ciutat de Catalunya en nombre d'habitants, tradicionalment de vot socialista, es viu un seguit d'experiències municipals, que recorden en petit els casos Guerra, Naseiro, Prenafeta o Miguel Pérez

Sempre que aquesta ciutat es fa present en els medis de comunicació és a causa d'escàndols, sospites de corrupció o picabaralles internes de l'equip socialista de govern.

Una crisi que ve de lluny

En el moment de la unificació socialista a Catalunya, es va produir un pacte de fet, no escrit, pel qual l'antic PSC es reservava l'alcaldia de Barcelona i la vella Federació Catalana del PSOE la de l'Hospitalet. En el moment de confeccionar les llistes electorals a les primeres municipals, la capçalera va anar a parar a un treballador de banca, antic membre de l'Associació de Veïns del seu Barri, en Pujana, una persona gris i pràcticament desconeguda. Darrera d'ell, i per qüestions d'equilibri dins l'aparell socialista, apareixien d'altres noms una mica més coneguts, tals com els d'en Germà Pedra, en Corbacho o la Pilar Ferràn.

Molt aviat començarien els enfrontaments interns a la recerca de fer créixer les pròpies àrees de poder, quins primes efectes varen ser evidents en el sí de la Unió Local de la UGT, però que molt ràpidament s'estengueren al Partit.

Seguidors d'en Pujana, l'alcalde, i d'en Corbacho, tinent d'alcalde, formaven dos grups que poc tenien que envejar a Capuletos i Montescos, sobre tot perquè no existia -ni existeix encara- la més mínima diferència política ni d'orientació entre els dos sectors. Aquesta guerra interna produí molt ràpidament la marginació de corrents com el de l'esquerra socialista, o el de l'antic PSC, mentre que paralitzava completament una gestió municipal sense nord.

L'Hospitalet, Barcelona, Catalunya

L'Hospitalet constitueix una aglomeració urbana, formada essencialment pels corrents migratoris dels anys 50 i 60, que ha esborrat qualsevol mena d'identitat pròpia de la població, ja molt precària en el passat. Una enquesta recent mostra que al voltant d'un 40% dels seus habitants creuen viure a Barcelona i que, en el moment de votar, creuen fer-ho per en Maragall, en lloc de per en Pujana. Les comunicacions internes a l'Hospitalet afavoreixen aquesta situació, al mantenir l'aïllament entre els barris, que disposen però de canal més simples per accedir a Barcelona.

Front aquesta situació, la política socialista a la Ciutat resta sense unes orientació clara. Enfrontada a la Generalitat sense massa base política, temorenca de l'absorció per Barcelona, de fet, la seva política ha estat molt dependent dels interessos de les diferents famílies que la formen. Per exemple, en el moment actual es manté un cert grau d'indefinició sobre la pertinença comarcal de l'Hospitalet, entre la integració al Baix Llobregat (no massa volguda pels altres Ajuntaments de la comarca), el manteniment en aquesta ficció anomenada Barcelonès (que encara no disposa de cap organisme comarcal) o la minoritària opció d'esdevenir una Ciutat-comarca.

L'esgotament d'un model

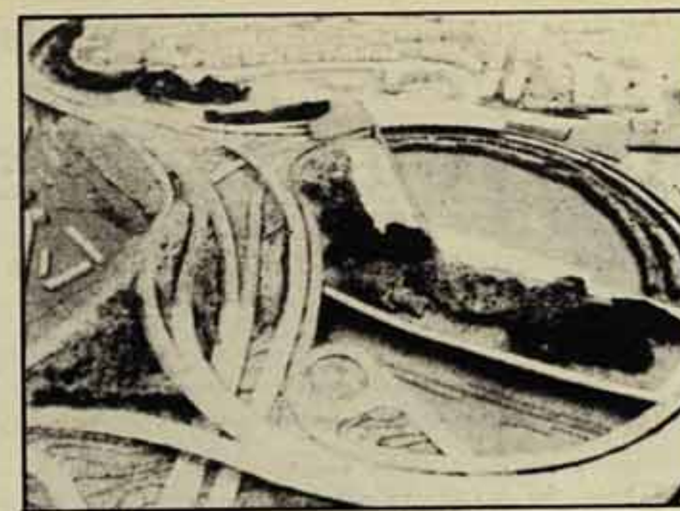
Després de molts anys d'enfrontament interns, aquest últim any la situació del PSC-PSOE a la Ciutat sembla haver entrat en una certa estabilització. Pujana i Corbacho, amenaçats per la direcció socialista del carrer Nicaragua d'enviar-hi un comissari polític per resoldre la situació, han arribat a un pacte, en el que es distribueixen el poder, tot acceptant en Corbacho el mantenir una posició subordinada. Les persones amb més capacitat política i tècnica de l'equip de govern municipal, van abandonar les seves responsabilitats a l'Hospitalet, per anar-se'n a la Diputació, com en Germà Pedra, a la Creu Roja (aquesta última adquisició socialista) com la Pilar Ferran, o a l'empresa privada, com l'Amadeu Joan. Els seus substituts, sotmesos al control més estricte per part de l'alcaldia, son o be funcionaris grisos i sense voluntat política, o "escaladors" com el Santi Díaz.

Mentre, l'oposició municipal resta paralitzada. Els regidors d'IC, implicats durant el passat en la mateixa política, es limiten a esporàdiques enganxades de cartells, sense correspondre a una activitat real. Els de la dreta només son vistos en període electoral. I, a l'exterior, les poques Associacions de Veïns sobrevivents, cerquen, com d'altres entitats, d'articular respostes, encara que siguin parcials, a la política del govern municipal. Però la necessitat d'una coordinació entre aquestes iniciatives massa disperses i d'articular un moviment d'oposició, resta encara un treball a fer, una assignatura pendent.

Joan Font

Ignasi Pujana, l'alcalde de l'Hospitalet

El II Cinturó i Santa Coloma

El II Cinturó, que forma part de la xarxa viària que uneix el Nord de Barcelona amb el Maresme, passarà per Sta. Coloma. La construcció d'aquest II Cinturó forma part del Pla General Metropolità que regula l'ordenació de l'àrea Metropolitana de Barcelona.

Sta. Coloma ha estat una ciutat durament maltractada per l'especulació del sòl. La construcció d'habitatges sense cap tipus de planificació ha donat un resultat prou conegut: una ciutat amb un desequilibri d'equipaments i de serveis per poder viure amb un mínim de qualitat. Moltes coses va guanyar la lluita del poble (l'hospital, alguns mercats...), però la ciutat segueix arrossegant el problema de la distribució de l'espai. A Sta. Coloma encara no hi ha cap zona verda.

La construcció del II Cinturó cal emmarcar-la en la perspectiva del 92. Es tracta d'enllaçar el tram Trinitat-Montigalà, lloc que acollirà els periodistes olímpics. Aquesta construcció anirà en detriment de la ciutat de Sta. Coloma. Efectivament, el projecte del II Cinturó divideix en dues part la ciutat: aïlla els barris de la part de Singuerlín, Olives i Can Franquesa. El deteriorament de la ciutat en el seu conjunt, i d'alguns barris en particular n'és la conclusió. Cal afegir el problema de les expropiacions. REGESA, l'empresa que actua en nom de la Mancomunitat de Municipis, ofereix de 3 a 4 milions a la gent que viu als immobles, i de 3.000 a 17.000 pessetes per metre quadrat als propietaris. Les 57 famílies afectades no hi són d'acord en absolut. És per aquest motiu que s'han realitzat mobilitzacions a Sta. Coloma. Aquestes expropiacions han de ser fetes, teòricament, abans del juny: ja veurem si l'administració ho aconsegueix.

Una de les crítiques més importants que fem al projecte del II Cinturó, és que passa per Montigalà. S'hi afegeix la construcció d'un complex d'habitatges i un macro-mercat. D'arribar-se a materialitzar, això suposaria fer desaparèixer un dels pocs llocs sense edificar que hi ha en l'espai que va de Sta. Coloma a Badalona. Com s'acostuma a dir, eliminaria un pulmó d'aquest indret.

Doncs no. Una gran part d'habitants d'aquesta ciutat no estem d'acord amb la construcció del II Cinturó, ni en el cas que fos sota cobert, com diu l'Ajuntament (cobertura que, tot s'ha de dir, no seria total).

Sabem que ens queda molt per millorar la xarxa viària del transport, però ens oposarem que les solucions entrin en contradicció amb el manteniment de l'entorn, l'equilibri ecològic i la qualitat de vida de les persones.

Corresponsal

El transport públic queda perjudicat amb el II Cinturó

Núria Cadenas, quasi dos anys a la presó sense judici

La volem a casa!

Al setembre del 88, dos dies abans de l'11 de setembre, la Núria va ésser detinguda, no li varen dictar acte de presó fins el febrer del 90 i ara li han enviat l'acte de processament. Els pares de la Núria han convocat fa pocs dies una roda de premsa i la seva mare, la nostra amiga Teresa Alabèrnia, ens torna a explicar quina és la situació

La "roda" de cada diumenge a la plaça de Sant Jaume

Al setembre de l'any passat, quan s'acomplia un any de la detenció de la Núria, ja varem fer-te una entrevista per aquest mateix periòdic. Com estan ara les coses?

La Núria ara és a Saragossa, fa pocs dies estava a Múrcia i abans a Madrid. La resposta ha estat el silenci i el trasllat més arbitrari, de presó en presó, sense avisar. Rebem un telegrama de la Núria felicitant-me pel meu sant i un altre dient que la Núria ha estat traslladada, que ens el fan arribar unes companyes seves; ja hi estem acostumats, primer era a Madrid, després a Múrcia, no sabem on és. Fem les indagacions, ens diuen que és a Saragossa, hi anem corrents, però arribem fora d'hora i la direcció de la presó no ens la deixa veure fins la propera visita, i fins el pròxim trasllat. No la deixen viure tranquil.la, ni amb un mínim de dignitat, d'estabilitat. El règim de presó que li han aplicat és cada vegada més dur. Només pot escriure dues cartes per setmana, en castellà si vol que li arribin en un termini raonable, només se li pot entrar menjar dues vegades al mes i només coses determinades (el menjar de Saragossa és especialment dolent, malgrat estigui acostumada al ranxo de la presó i no sigui gens llepafils), no podem entrar cassettes, té moltes dificultats per tenir visites d'amics i amigues...

Però el pitjor és que quan comença a establir lligams a Múrcia, la traslladen. És com si realment volguessin aconseguir desequilibrar-la, reduir-la a una cosa que roda i roda sense participar en res.

Ens hem assabentat d'una petició fiscal de molts anys de presó per la Núria. Ens ho pots explicar amb una mica de detall?

El març d'enguany ens deneguen una petició de llibertat provisional, al.legant que el fiscal encara no havia formulat cap acusació per "falta de tots els elements probatoris necessaris per a sustentar-la".

En la darrera petició que havíem cursat al.legavem que segons el Conveni Europeu de Drets Humans era il.legal tenir una persona a la presó sense cap acusació.

A la mencionada resposta on ens deneguen la llibertat provisional de la Núria ens responen: "a l'apartat 2 de l'article 5 d'aquest conveni només preceptua que la persona preventivament privada de llibertat sigui informada a la més gran brevetat de qualsevol acusació que es formuli contra ella".

I segueix de manera increïble: "sense contenir cap previsió respecte al temps per exercir l'acusació, establint únicament que les causes penals s'hauran de veure en un termini raonable". Per tant, "raonable", per aquesta gent, pot ser, segons ens diu l'evidència pràctica un, dos o cinc anys.

Des d'aquesta denegació, ara fa dos mesos, ja han trobat "causes" i ens han fet arribar l'auto de processament.

Com diu l'advocat de la Núria, el Fernando Salas, més que un auto de processament és un "auto de ensañamiento". La petició fiscal és de 30 anys.

I els seus companys?

Al Jaume Palou i al Jordi Petit també els hi demanen el mateix, 30 anys. Al Guillem Godó un total de 36 anys. A més de diverses multes a tots.

Sabem que has tingut una entrevista amb el jutge que instrueix aquest cas, Carlos Bueren. Què n'has tret?

Una indignació molt gran d'entrada. És ell qui ens explica que li deneguen la llibertat provisional perquè té una petició de 30 anys. Però li varem demanar quines proves tenien contra aquests quatre presos, i ens va dir, per tota resposta, que havien (els presos) d'assumir "la seva responsabilitat" i que tenien dues opcions. La primera, és complir la condemna que "podria quedar en 23 anys", és a dir, que aquest senyor ja la donava per jutjada i condemnada. La segona, tan al.lucinant com la primera, que "posessin per escrit tot el que sap i un compromís d'abandonar la seva lluita"; en aquest cas, podria pensar en retirar l'acusació. Fixeu-vos-hi bé: si ho digués el Corcuera, seria comprensible perquè per això són els ministres de l'Interior; però que ho digui un jutge, per allò de la independència i altres orgues, francament em sembla molt fort. Com podeu comprendre, ni jo ni el pare de la Núria pensem recomanar-li el que ha de fer. En tot cas, mai li demanaríem que renunciés a les seves idees i a la seva lluita política. El que demanem és simplement un judici just.

Però per les declaracions que va fer la Núria, quin sentit té aquesta petició fiscal o les declaracions del mateix jutge?

L'únic sentit que se m'acudeix és fer un judici exemplar que serveixi d'escarment als joves independentistes. Tal com us vaig explicar a l'entrevista al demà del setembre passat, no van trobar-li, ni en el moment de la detenció ni a casa absolutament res. En qualsevol cas, ni "explosius", ni "armes" tal com posa l'auto de processament. Cal dir, com anècdota, que en el cas de la Núria la policia va trobar a casa seva uns apunts de química d'un curs de BUP. La policia va explicar als veïns que "esto es una prueba de los planos y fórmulas de explosivos". Ja van dir els veïns que eren apunts escolars... però va ser igual. Aquests apunts són totes les "proves" que tenen contra la Núria.

Canviant una mica, el passat Sant Jordi va aparèixer un llibre de la Núria format per cartes de la presó. Per tal motiu es va fer un acte a l'Ateneu de Barcelona. Quin efecte va tenir?

L'acte a l'Ateneu va ser de solidaritat amb els presos, i a més un dels primers actes d'aquest caire que es feia a l'Ateneu de Barcelona des de fa molts anys. Em va fer molta il.lusió que personatges (que jo mai hagués associat a un acte d'aquest tipus, com la Núria Feliu) em vinguessin a oferir un ram de flors com a mostra de suport solidari. D'altra banda, el llibre serveix per a conèixer millor a una jove de 20 anys que lluita i està a la presó. Aquestes cartes de la presó de la Núria són un autèntic desmentit de la imatge de "terrorista freda i al.lucinada" que els aparells de l'Estat volen transmetre. Realment la Núria transmet en aquest llibre una voluntat de lluita i un gran amor a la nostra terra. Ho transmet pel que diu i com ho diu. I ho diu molt bé, de veritat.

Teresa Alabèrnia, a l'acte de presentació del **demà** mensual, al desembre de 1.989

Des del Nadal de l'any 89, cada diumenge hi ha un grup de dones, no sempre les mateixes, amigues i familiars dels presos polítics catalans que caminen en rodona davant del palau de la Generalitat, a la plaça Sant Jaume. Com va nàixer aquesta idea?

Varem treure la idea de les "madres de la plaza de Mayo", com és fàcil d'endevinar.

Cada diumenge a les 12 del matí, fins a les 2 del migdia, fem aquest tipus de manifestació on el missatge que volem donar és així de simple: hi ha presos (i una presa, clar) polítics catalans i els volem a casa. És molt curiós que hi ha gent que no s'ho creu, que passa per allà i si no fos que li explico que jo soc la mare d'un d'aquests presos, pensaria que els estem enganyant. A més, a la plaça de Sant Jaume acaben moltes manifestacions. Un motiu més perquè més gent se n'assabenti.

No tenim cap mala experiència d'aquestes rotllanes silencioses de cada diumenge. Seguirem allà fins i tot a les vacances d'estiu, encara que sigui amb una ombrel.la. I ja portem més de 20 diumenges seguits! Us ho explico, tot sigui dit de passada, perquè us hi acosteu sempre que tingueu una estona, malgrat algunes dones de la Lliga ja s'han passat algun cop per la rotllana.

A curt termini què teniu previst?

El proper dia 25 de maig, els CSPC convoquen a la plaça de Sant Jaume, a les 12, per tal de fer un rètol humà dient que "els volem a casa". I estem pensant de fer un acte al juny amb els advocats dels presos per explicar amb detall la situació dels presos.

No voldria acabar sense demanar-vos que li envieu postals a la Núria i als seus companys. Això ajuda.

Recordeu que la Núria ha repetit mil vegades que no és patrimoni de ningú, i que, com independentista revolucionària, demana el suport de totes les forces revolucionàries catalanes.

La seva adreça és:

Núria Cadenas i Alabèrnia,
Prisión de Mujeres,
Av. de América 80,
Saragossa.

Un concert polèmic

Contra el racisme, però com?

Loquillo. Aute. La salsa de Gato Pérez. El blues català de Pi de la Serra. La música i la dansa africana de Songhai i las Hijas de Bassila. Un cartell atractiu amb alguna cosa per a tothom. I amb tot, el concert muntat per SOS Racisme el dia 4 de maig al Palau dels Esports de Barcelona s'ha de considerar com un fracàs.

La festa de SOS no va ser cap èxit

Els termes del fracàs, que no és absolut, són múltiples. La poca assistència (no va arribar a 2.000 persones, quan se'n esperaven 8.000) ha comportat un cert desprestigi de SOS i un cert descoratjament després de les il.lusions sobre la repercussió de l'acte que alguna gent s'havia fet. No és tan rellevant la impressió que se'n hagin endut els artistes, però el forat financer sí que és important.

Un "spot" publicitari?

Tanmateix, potser més greu encara, va ser el fracàs polític. La intervenció de la coordinadora de SOS va semblar en alguns moments un "spot" de les institucions. Una bona (?) part del missatge consistia en l'agraïment de les diverses subvencions rebudes i l'autocongratulació per, com es va dir, haver influït en l'administració.

Malgrat aquestes paraules una mica dures, aquí no estem acusant ningú de mala fe ni fent cap mena de denúncia. Simplement intentem d'avaluar exactament el que ha passat i de treure'n les lliçons per corregir els errors comesos i endegar la situació. El tema és molt important, i encara hi som a temps.

El racisme ja existeix en aquesta societat, sobre tot a nivell institucional. I és un problema que podria créixer amb el risc de dividir i desviar la classe obrera. Per combatre'l fa falta una organització participativa i combativa on tenen un paper destacat la gent jove. I ha de ser políticament independent.

Prestar atenció a la base

Una organització d'aquestes característiques no es pot bastir només de dalt a baix. Cal prestar una atenció especial al desenvolupament de la base. Ara bé, la preparació d'un macroconcert és una qüestió molt complexa que requereix un alt grau de competència específica, de dedicació i de centralització i amb prou feines permet una participació massiva fins la fase final d'un llarg procés. Així, el projecte central de SOS durant molts mesos ha estat l'obra d'un nombre molt reduït de persones. En una ressenya del primer Congrés de SOS al demà del mes de desembre, ja hi vam prevenir contra aquesta tendència.

Un altre risc inherent en aquesta mena de projecte prové de la necessitat de buscar subvencions. Aconseguir diners d'institucions que normalment no són amigues de causes progressistes és perfectament lícit. Però s'ha de fer sense comprometre la seva independència política, justament perquè molt sovint caldrà lluitar contra aquestes mateixes institucions.

Un concert (o altre acte) amb un plantejament més modest que hagués comptat amb la mateixa assistència hauria estat un èxit molt gran. La major part de la gent de SOS podria haver participat activament en totes les fases de la seva preparació. El control sobre tot el procés hauria estat més gran i la dependència respecte als canals comercials més petita.

Aquestes crítiques no volen dir que tot és negatiu, sobre tot si l'experiència duu a un canvi de rumb.

Indubtablement s'ha arribat a més gent i es presenten noves possibilitats de descentralització amb una més gran participació de la base en iniciatives locals que puguin servir per arrelar l'organització en la societat.

Això és imprescindible per preparar les lluites a venir.

Oriol

Nota:
La nova adreça de SOS és:
C/ del Rec, 58.
I el telèfon: 310.52.36 (93)

Problemes d'aigua?

Camps de golf: l'especulació no s'atura

Aigua per tirar, després diuen que en faltarà

Estan tractant d'imposar a la nostra realitat mediterrània un esport elitista: el golf. Basta ficar el nas davant la televisió per veure com ens venen el producte.

La intenció no és, evidentment, la popularització per tal que el poble hi pugui accedir, la qual cosa seria tan impensable com la substitució de l'utilitari per l'avioneta.

Es tracta simplement de possibilitar un canvi en la consciència de la gent, de manera que entri millor el projecte econòmic i especulatiu que amaga.

Els aqüífers de les Illes i de la resta dels Països Catalans no són precisament els de Suècia o Escòcia.

L'aigua no és igual per a tothom

Mantenir, doncs, un camp de golf significa sostreure l'aigua que consumeixen 8.000 persones, exceptuant els cassos en els que funcionen depuradores.

És conegut que a l'estiu no són poques les restriccions del consum d'aigua als habitants en funció de les necessitats turístiques: piscines, parcs aquàtics i la gespa que ens imposen contra natura. Les depuradores només es contemplen al litoral. Els camps de golf, en canvi, arriben a les terres de conreu (de secà i a la muntanya).

A un camp de golf hi juguen al dia, tirant amunt, 250 persones que es beuen l'aigua de 8.000, pagant un tiquet de 3.000 pessetes, o una quota mensual propera a les 8.000 pessetes. Diuen que deixen tres vegades més diners que un turista mitjà. Afegeixen que trenquen l'estacionalitat, però també resulta evident que es beuen un 30% més d'aigua, vinguin o no.

Trencar l'estacionalitat?

Amb els projectes de camps de golf existents i en curs, al Principat li suposa una sostracció d'aigua equivalent al consum de 280.000 persones. A les Illes, el mateix consum que tota la ciutat de Palma.

A l'entorn de cada camp de golf es construeix un hotel, que pot ser de 450 places, o bé una urbanització d'alt "standing". Per exemple, xalets de 30 kilos que incideixen en un augment completament irracional del sòl turístic que fan tan inviable el manteniment dels conreus com la pretensió de sembrar cafè en lloc de la coca al sud de les Amèriques.

Pot ser certa la construcció de nous llocs de treball al sector turístic amb els camps de golf i amb les instal.lacions hoteleres (que a Mallorca representarien 20.000 places més), amb la particularitat que el "golfista" no menja al clàssic bufet, i això exigeix més mà d'obra. Però en qualsevol cas, seria un fet marginal enfront de l'estacionalitat existent. La seva incidència especulativa sobre les 12.000 persones que, com els darrers mohicans, es sustenten de l'activitat agrària, seria nefasta.

Trencar l'estacionalitat en base a un increment encara major de l'actual macrocefàlia turística no és una bona recepta. Tot i que coincideixin en aquesta venda, per exemple, la dreta i el dirigent d'UGT i batlle de Calvià, Francesc Obrador, que estan per les mateixes.

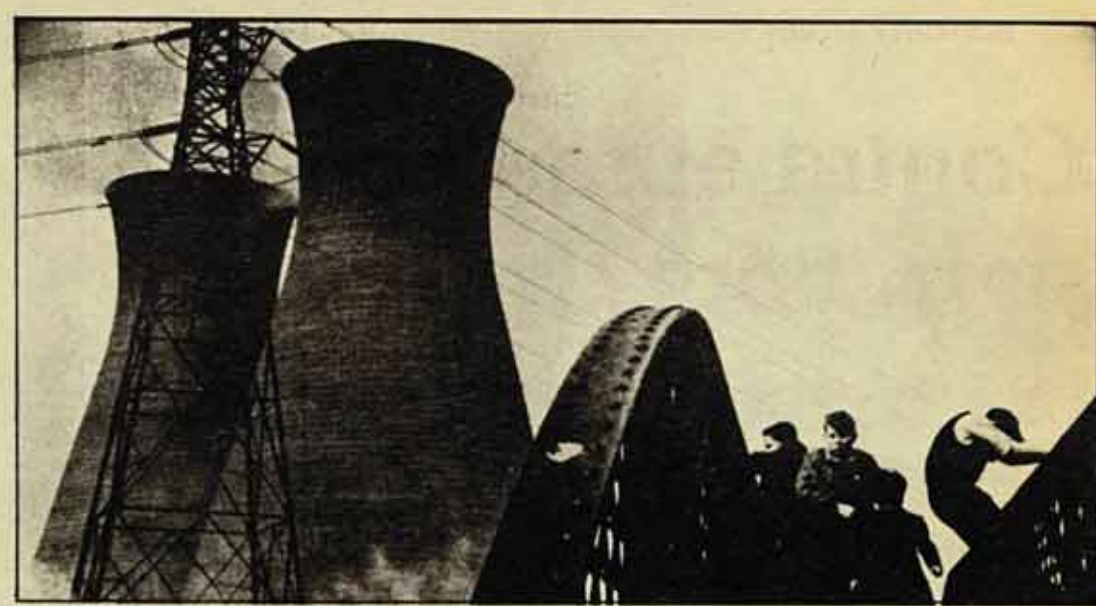
La terciarització brutal que s'està fent, reconvertint les velles possessions en residències de luxe i les terres de conreu en camps de golf o urbanitzacions, provocaran sense dubte una agudització de la situació actual: la petita propietat rústica, tot i quan es pugui en un principi beneficiar amb la venda, no és la principal beneficiària de l'especulació que aviat es torna contra seva. L'increment de la despossessió, la manca de la ja minvada activitat agrària, l'especulació sobre la terra i l'habitatge... són efectes més grans que els de la pròpia estacionalitat.

I la seva repercussió sobre les tasques productives de la indústria en desfeta són innegables.

Llorenç Buades

Entrevista amb un portaveu d'AV

L'ecologisme polític

Hem entrevistat a Miquel-Didac Piñero i Costa, portaveu d'Alternativa Verda del Nord-est de Catalunya i responsable de la comisió de relacions exteriors d'aquesta organització política ecologista catalana. La seva extensió era molt llarga i hem tingut que retallar

Quina valoració fas del congrés d'Alternativa Verda-Moviment Ecologista de Catalunya, celebrat els dies 5 i 6 de maig a Campins?

Aquest primer congrés d'AV-MEC ha estat fruit de l'experiència política, des de les primeres cordinadores ecologistes de 1977 fins a la fundació d'AV-MEC a l'any 1983, com organització política nacional catalana. A la pràctica ha estat un moviment polític dotat d'una mínima estructura organitzativa que s'ha reforçat dia a dia gràcies a la pròpia dinàmica política d'acció diaria. Si el naixement d'AV-MEC fou una decisió política de l'Assemblea ecologista, a nivell de Catalunya, reunida a la Bisbal d'Emporda, la nova organització política ecologista en que s'ha transformat AV-MEC amb el congrés de Campins és una realitat de cordinació confederal transitòria entre la realitat ecologista catalana actual i la nova societat ecologista i alternativa del futur.

Com valoreu els 10 anys de govern de CiU?

La nació catalana ha constatat que la Constitució espanyola i l'Estatut d'autonomia no han posat remei a tot allò que els primers ecologistes haviem denunciat fa 15 anys. CiU ha actuat amb tolerància i complicitat davant totes aquelles prèctiques que posen en perill la supervivència ecològica de la nostra terra. El mateix podem dir del govern estatal del PSOE, doncs conservadorisme i social democràcia són parts del mateix model econòmic i productivista. Tots els PP.CC. caminen cap el colapse ecològic: les nostres aigües van perdent la capacitat de sostenir la vida, l'aire cada vegada més de verins de totat mena, els sòls és van erosionant, s'urbanitzen i inunden sòls fèrtils. Bona part de la nostra nació s'ha convertit en un abocador de tota mena d'escombreries. Cap governant ha posat a l'abast de la gent la informació necessaria per saber qui és i qui contamina, què contamina, amb que contamina i per què contamina.

Què et sembla el probable pacte entre el partit dels Verds de l'Estat espanyol i Izquierda Unida-Iniciativa per Catalunya?

En primer lloc, vull fer dos aclariments bàsic. El marc d'actuació d'AV-MEC és el poble català. Per tant, el que facin partits d'altres llocs és cosa seva. Una cosa són els pactes o aliances polítiques a nivell global, i una altra diferent són les candidatures locals per a les properes eleccions municipals. En el cas català és donen casos on els components locals d'algunes formacions polítiques poden acceptar un programa ecologista i alternatiu que a nivell de partit no s'accepta. Aquest seria el cas d'Esquerra Republicana de Catalunya i d'IC. En algunes localitats participen en debats de cara a una llista unitària municipal (conec els casos d'IC i AV a la ciutat de Lleida, i del PCC-ERC-IC-AV a Gavà). Ara bé, considerem que IU i les seves variants "autonòmiques" (Convocatoria por Andalucia i IC) per més política en defensa del medi ambient que diguin defensar no poden ser considerades com "alternatives ecologistes". Per això considerem que si el partit dels Verds participa dins d'un projecte polític unitari i general amb IU, es desqualificarà a si mateix i s'haurà demostrat novament que la independència política d'AV ha estat coherent i encertada.

Volem aclarir que a les eleccions europees de 1989, AV es va presentar pel seu compte (va treure uns 50.000 vots) perquè la coalició "Lista Verde" no acceptar una aliança electoral amb AV.

En el congrés mencionat de Campins, AV va aprovar una resolució estratègica, segons la qual AV-MEC "rebutja les polítiques depenents dels "lobbys" i dels compromisos en el si dels grans partits dominants dels negocis" i s'oposa "a qualsevol mena de suport als candidats dels partits industrialistes i dóna suport a una línea de votació verda, amb base a represntants nomenants i revocables que siguin directament responsables del Programa Verd i del Moviment Verd". A més, s'afegeix a la mencionada resolució que AV "coopera amb altres moviments polítics independents", i també "cerca la unitat d'acció amb aquests moviments sobre la base de principis compatibles".

IC no s'oposa al model industrialista (cada vegada més social-democrata però renovada cap al "medi-ambientalisme" del capitalisme "verd").

ERC és una formació política lliberal que tendeix a la social-democràcia moderna i també al capitalisme "verd".

En les relacions entre "Los Verdes" i IU hi juga un paper important el fet que el Bandres sigui membre del grup verd del parlament europeu.

Fet dificil d'entendre sinó es té en compte el confucionisme i diversitat d'opcions polítiques, que sota la bandera verda, hi ha en aquests moments a nivell europeu i mundial.

Tenint en compte que AV juga un paper molt decissiu en el procés de convergència entre corrents i forces alternatives, ecologistes i revolucionàries, com penses què es pot trobar i desenvolupar la via cap aquest moviment alternatiu polític de caire ampli?

Després de la débacle del bloc dels estats de l'Est, ens presenten una línia universal ideològica des del mateix poder institucional. Aquesta línia té dues vessants: la del neo-liberalisme (liberalisme-conservador) i la social-democrata (liberalisme-liberal). Al mateix temps, entrem a l'època dels grans negocis ambientalistes. En el ben entés que es tracta de salvar al màxim les institucions i els valors dominants de l'etapa antrior: propietat privada, economia de mercat, democracia parlamentaria, individualisme insolidari, els Estats existents... Es per això que cal convergència alternativa vers una societat d'economia ecologista mitjançant un moviment polític ampli que reculli els projectes verds i transformadors de la societat, establint una economia que canvií la vida i que potenciï la creació de les bases de la societat alternativa. Això inclou el desenvolupament de conceptes d'experimentació social-convivencials, d'autogestió, d'innovació social, d'autonomia, d'alternativa ecologista, d'economia de la natura que respecti els equilibris ecològics i integri els fluxes naturals renobles. En definitiva, una economia a escala humana.

Aquesta convergència alternativa i ecologista ha de bastir-se des de la base local, la coordinació comarcal que abraci totes les organitzacions i col.lectius i persones independents que acceptin un programa comú, en desacord amb les estructures socials actuals. Amb un caire assembleari, no burocràtic, mantenint el consen necessari per tirar endavant la seva pràctica.

Quina aportació pot fer cada força política en aquest moviment alternatiu?

AV ja us l'he explicat. En l'actual context català les formacions de l'extrema esquerra com LCR, MCC, i MDT aporten iniciatives i propostes en aquest marc alternatiu (prova d'això és aquesta entrevista al "demà") doncs han acceptat un debat obert conjuntament amb la Crida, MOC, CGT, FAGC,...

Els moviments socials com el MOC i el FAGC juguen també el seu paper com l'anarco-sindicalisme de la CGT-CNT. La Crida també té una trajectòria d'entroncament eco-nacionaliste que fa que pugui contribuir a extendre el moviment alternatiu i verd a nivell nacional.

L'Assemblea Alternativa, si es defineix clarament i trenca amb totes les temptacions socials democrates també pot jugar un paper aglutinador de sectors i persones disperses.

Entre tractorades i autopistes

Els pagesos en lluita

Es poc conegut el sindicalisme i les mobilitzacions dels pagesos per les pròpies reivindicacions i per altres temes que afecten a tota la població; però quan no és la solidaritat amb els parcers de Montagut (Segrià) Lleida, és la lluita per reivindicar preus justos per a la fruita seca o la llet. Aquest any està ple de mobilitzacions pageses que juntament amb altres col.lectius ecologistes han fet recordar que en altres llocs llunyans de la Catalunya urbana també hi ha problemes i lluites. La Unió de Pagesos és el sindicat del camp més popular de Catalunya. Fa poc ha celebrat els seus quinze anys d'existència. Per parlar d'això i d'altres coses hem parlat amb tres membres de la Unió: ***Joan Casajoana, Joan Masdemon i Pep Riera,*** *coordinador de la Comissió Permanent.*

Primer de tot recordarem alguns fets: el 21 de febrer, manifestants de les terres de l'Ebre van protestar davant del Parlament, en ocasió del Ple que s'hi feia, contra el projecte de la Generalitat de fer el transvassament de les aigües a Barcelona. L'endemà eren manifestants de La Unió i la Coordinadora contra el Pla de Residus Industrials de les comarques afectades els qui expressaven la seva protesta. El 16 d'abril, dilluns de Pasqua, més de dos mil tractors van col.lapsar diverses carreteres i autopistes per protestar pels preus de la llet.

Pagesos del Maresme agredits per la policia

Al Maresme, juntament amb la Coordinadora per la Defensa de la Serra de la Marina van presentar un document on es proposa un nou model de creixement de la Gran Barcelona basat entre d'altres aspectes, en el respecte a les característiques dels pobles, que es limitin les urbanitzacions, que s'estableixin Zones Agrícoles Protegides, que s'aturi la degradació del litoral que comporta la construcció de ports esportius, que s'iniciï la repoblació forestal amb espècies autòctones i que es declari Parc Natural la totalitat de la Serra de la Marina.

El dia 13 de maig, els pagesos van tallar els accessos a l'autopista A-19 per protestar pel projecte del MOPU de fer pagar peatge a la futura autovia del Maresme. El mateix dia els pagesos van tallar la circulació a l'autopista A-7, al seu pas per Tarragona. L'objectiu era denunciar l'administració central i l'autonòmica perquè, després de tres anys d'iniciar-se la crisi de l'avellana, consideren que no s'ha fet res seriós per solucionar aquest problema.

Sembla que darrerament els pagesos coincidiu en algunes lluites amb grups ecologistes en alguns llocs. Hi manteniu algun tipus de relació estable?

Coincidim amb els ecologistes en lluites puntuals i concretes, però això fa que aquesta relació es vagi consolidant en accions com les dels abocadors i residus a les comarques de l'Alt Camp i la Conca de Barberà. De fet els pagesos de la Unió com a capdavanters, al costat dels ecologistes i altres forces ha fet real aquesta relació. Al Maresme, que hi ha tota classe de problemes, aquesta relació és molt estreta, en reunions periòdiques amb els ecologistes d'allà i en lluites concretes: casos de contaminació, el cas de l'autopista, urbanitzacions il.legals, etc.

De fet aquesta relació amb els ecologistes ja s'havia donat en comarques més urbanes, però el fenomen s'ha donat en comarques allunyades i pageses. Per altra banda, segurament que el moviment ecologista té molt poca implantació i potser la participació dels pagesos en aquestes comarques, ha tingut més importància que la dels propis ecologistes

L'entrada en el Mercat Comú deu haver creat alguns problemes a l'agricultura catalana i de la mateixa manera que hi ha hagut una reconversió industrial, podem parlar d'una reconversió al camp?

El problema és el moment que s'ha entrat al Mercat Comú. Si haguéssim entrat els anys seixanta segur que tot serien flors i violes. El fet és que s'ha entrat en un moment en què s'han acabat els incentius econòmics per una política agrària productivista i s'ha passat d'això a una política de contenció i de reducció per vies diferents: la quota lletera n'és una, les taxes de coresponsabilitat, la baixada de preus i tota classe de mesures estabilitzadores. És a dir, passar d'incentivar el productivisme a rebaixar-ho, justament aquest és el moment en què hi hem entrat. Les conseqüències d'aquestes mesures han de ser negatives si ho comparem amb altres llocs d'Europa que han gaudit durant molts anys d'ajuts i de preus alts, i aquí paral.lelament aquesta política generosa no hi era; això fa que les diferències siguin encara més acusades. No és igual l'efecte d'una política de contenció, de reducció de produccions o d'estabilització, amb les explotacions d'altres llocs que durant aquests últims vint anys s'han modernitzat. Aquí pràcticament hi hem entrat amb una mà al davant i l'altra al darrera, per tant els efectes són més negatius a l'Estat espanyol que França i Alemanya. Les previsions quan es negociava eren que les produccions deficitàries a nivell comunitari eren les que no tenien problemes i que les produccions excedentàries eren les que en tindrien i després a la pràctica hi ha problemes, fins i tot amb la fruita seca que és deficitària, a causa de les importacions i dels tractats amb països tercers o amb els EE.UU. Totes les previsions i futurologia que es va fer ara no quadren. Ara no surten els números.

La reconversió hauria de ser sense abandonar el sector, però el que realment hi ha hagut és una esbandida de pagesos i ens ho volen vendre com una reconversió. La reconversió de Sagunt era que la gent continués treballant però en una altra tipus d'indústria; però fotre la gent al carrer, això no és reconversió, això és abandonament. S'està utilitzant pels economistes i pel ministeri d'agricultura, la paraula màgica de la reconversió quan realment s'estan referint a abandonament, i això vol dir plegar sense contrapartides ni econòmiques ni socials. I això segueix endavant i la població pagesa a l'Estat espanyol anirà baixant. A Catalunya hi ha comarques més castigades, més deprimides i que coincideixen generalment amb les comarques de monocultiu.

Com han estat aquests quinze anys de sindicalisme per la Unió de Pagesos?

El sindicat ha funcionat com una autèntica escola de formació. La UP és un sindicat seriós que practica un reformisme transformador de la realitat agrària. Tant l'UCD com el PSOE mai han acceptat el nostre model sindical, i amb CIU, encara que sembli estrany, hem mantingut unes relacions democràtiques sense agressió. Una altra cosa és que realment, políticament, hagin volgut potenciar el paper dels sindicats i el model del sindicalisme democràtic i independent. No els ha interessat

En quina situació es troben les Cambres Agràries?

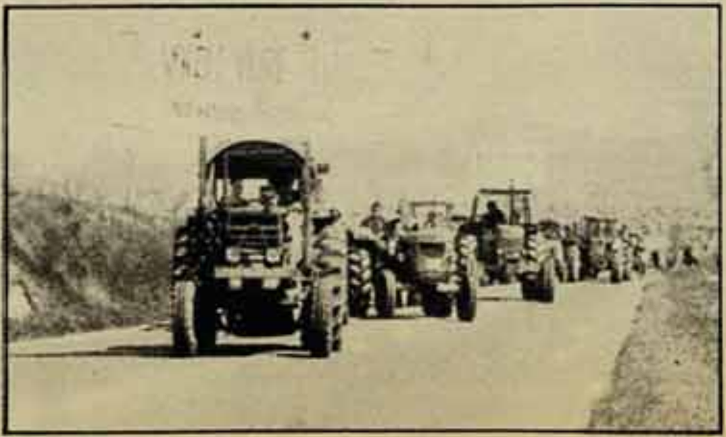
Sempre ha estat un tema d'enfrontament fort amb el poder polític perquè ha volgut controlar l'organització del sector agrari a través d'aquest muntatge corporatiu. Ara funcionen però amb menys atribucions, són com una relíquia, però encara hi són. Segons la sentència de l'estiu passat del Tribunal Constitucional, les Cambres Agràries són inconstitucionals des del moment que es va promulgar la Constitució, per tant, segons aquesta sentència no haurien d'existir. L'any 78 van fer eleccions i no se n'han fet mai més i ningú les ha tocat. Són 8.500 cambres a tot l'Estat, aquí a Catalunya 900. No apliquen convençudament la sentència per por, per frenar el sindicalisme com el nostre. El fenomen de les cambres forma part de la batalla per la democratització del sector agrari.

Quin tipus de relacions teniu amb els altres sindicats obrers?

Partint de la base que UP és un sindicat antic (es va fundar l'any 74), tenim bones relacions amb altres sindicats com CCOO i UGT. Nosaltres vam participar en la convocatòria de la vaga general del 14D a nivell d'Estat. La UP manifesta la seva voluntat sindical de participar en un procés de lluita general. Hi ha bones relacions amb els altres sindicats obrers, però tampoc són constants, sinó que creiem que hi ha un desconeixement mutu, tot i que es coneixen d'anys, des de l'època de la clandestinitat

Quina relació teniu amb la COAG?

A nivell d'Estat tenim relacions amb la COAG que no és una central sindical, sinó com diu el seu nom és una coordinadora d'unions que practiquen un mateix model sindical, o sigui, un model unitari, democràtic, independent i progressista. La COAG té presència a tot l'Estat, excepte Galícia, però tenim tracte preferencial amb Comissions Labregas que està en un procés d'integració que encara no s'ha produït. Tant a Mallorca com a Canàries també tenim unions. També tenim unes relacions preferencials, tal com diuen els nostres estatuts amb la Unió de Llauradors i Rama-ders del País Valencià i de les Illes.

Tractors a les rodalies de Vic

Albània, la gran desconeguda

La llarga marxa

La República Popular d'Albània està sortint darrerament a la premsa més que d'habitud. El darrer "bastió assatjat", està a punt d'obrir les seves portes? A partir dels treballs d'Edith Lhomel, autor de nombrosos articles sobre Albània hem confeccionat aquest article. En aquest exemplar del "demà" només publiquem la primera part de l'article. En el proper número publicarem la segona i darrera part

Albania és un petit país de 28.748 kilometres quadrats i de 3,2 millions d'habitants. Es un país balcanic, i les muntanyes ocupen el 76% del seu territòri. La seva taxa de natalitat és la més elevada d'europa: 20,1 per mil. Es doncs un país amb una edat mitjana molt jove: 26 anys. A l'Abril de 1989 la població rural era encara del 64,5%.

ZERI i POPULLIT
ORGAN I KOMITETIT QENDROR TE PPSH

Zeri i Popullit, (La Veu del Poble), òrgan central del PTA

El Partit del Treball d'Albania (PTA) té el poder total des de la segona guerra mundial. Abans de la guerra, Albania era una monarquia. El rei Ahmed Zogu, es va enfrontar als invasor alemanys després d'haver pactat amb els feixistes italians i d'haver intentat fer el mateix amb Alemanya. El PTA havia dirigit la lluita d'alliberament nacional contra la invasió nazi; amb veritat aquest partit va ser el principal de la ressitència però cal saber que existien altres forces polítiques a Albania, com els monàrquics del partit "Legalitate" o els nacionalistes de "Balli Kombetar". Però aquests partits no havien jugat cap paper excepte entre els anys 1920-24, periode en el que va haver-hi una breu democràcia parlamentaria.

La burgesia Albanesa que dificilment podria qualificar-se "nacional", va ser ràpidament reduïda després de la segona guerra mundial, en realitat el capital albanés pesava poc. Abans de la guerra les riqueses del país, fonamentalment mineres, van ser gestionades per capitals italians i alemanys.

Les particularitats del PTA

El PTA gaudia de la legitimitat política popular d'aquesta lluita d'alliberament nacional. Això ho a utilitzat a fons durant molt temps. El PTA és reivindica tant del marxisme leninisme com del seu paper durant l'Alliberament. No ha tingut, doncs en un principi les mateixes relacions amb el poble que alguns altres partits comunistes dels països de l'est. A més, el PTA ha sapigut compendre la regla que caraterítza la societat albanesa, on el regim de clans era l'estructura social de base. Els dos principals clans eren els Ghegs i els Tosks (que corresponien respectivament a les comunitats del nord i del sud) i un dret consuetudinari regien les relacions social.

S'ignora, i es encara un dels grans misteris de la història del PTA, si aquest partit ha desistit completament de neutralitzar aquest teixit social, potenciant-lo, o si, al contrari, ha destruït aquestes estructures. Ramiz Alia, el màxim dirigent del partit, utilitza el factor de la "psicologia nacional". L'"albanisme" és quasi una religió. Per exemple, una dita popular diu: " la religió del albanesos és Albania".

La ruptura amb la URSS es va consolidar amb Breznev

Els albanesos han sembrat el país de casernes i la defensa popular integral està molt desenvolupada. La tradició comunista era molt feble, abans de la guerra: existien alguns militans comunistes de llarga tradició, influènciat per la URSS. Però el Partit Comunista Albanés (batejat, partit del Treball d'Albania el novembre de 1948) no va estar fundat fins al novembre de 1941. Entre els seus fundadors estava Enver Hoxha, que dirigí el partit i el país fins a la seva mort, el 1985. Des de la seva creació, una facció important del partit comunista va ser molt influenciada per Iugoslàvia. Aquesta fracció va ser eliminada del partit en el moment de la ruptura entre els dos estats.

Les ruptures internacionals

Al 1948, Albania trenca amb la Iugoslàvia de Tito. Hi ha algunes raons ideològiques d'aquest ruptura. La via "titista" era condemnada com una via "renegada" segons els principis leninistes i, sobre tot, estalinistes. Però la direcció albanesa acusà també a Iugoslàvia de preparar projectes d'anexió. Aquesta ruptura és ideològica però també pràctica, perqué el PTA jutjava que hi havia un perill real per l'existència del país.

Un altre aspecte important del camí ideològic del PTA és el seu rebuig a la desestalinització. Als anys seixanta, estarà al cap de la lluita anomenada "anti-revisionista", denunciant el camí revisionista emprés, segons el PTA per l'URSS amb Jruschev després de la mort de Stalin, i sobretot a partir del XX congrés del PCUS al 1956. L'explicació d'aquesta ruptura, que va materialitzar-se al 1961, té també una doble vertent. D'una part, té una vertent ideològica: el PTA considera que les crítiques fetes a Stalin per la direcció soviètica són inacceptables,i que els principis estalinistes continuen sent justos; rebutja la coexistència pacífica que la URSS busca en el món capitalista. D'altra banda, Hoxha pensa que els soviètics no tracten als seus aliats de l'est d'europa amb peu d'igualtat. Albània trenca en aquests moments els seus llaços amb el pacte de Varsòvia, ruptura que es materialitzarà "de jure" al septembre de 1968, després de la intervenció soviètica a Txecoslovàquia. Al 1961, es retira igualment del consell d'Assitència Econòmica Mútua (CAME).

Les raons de la ruptura amb la URSS són polítiques i econòmiques: Albania rebutja el paper de "verger" del CAME (com a productor de fruita i de llegums) i de base estratègica que voila atribuir-li Jruschev. Aquest dirigent soviètic li nega el dret a una industrialització pesada. El albanesos critiquen el "comportament imperialista" de Moscou. Aquesta és una ruptura que costarà molt cara a Albània en el terreny econòmic.

En aquesta època, també es trenquen relacions diplomàtiques amb els altres països de l'est, però els canvis i els protocols comercials persisteixen en la majoria dels casos. Molt lentament, a partir de 1980 les relacions diplomàtiques es van restablint amb el conjunt dels països d'europa de l'est, amb l'escepció de la URSS. Primer Rumania, després Txecoslovàquia i la RDA. Albania agafa, amb Xina, el cap de la lluita ideològica "antirevisionista", l'any 1961.

La cooperació amb Xina

Hi ha una època de cooperació molt intensa entre Xina i Albania. Xina agafa el relleu de l'assistència militar, tècnica, tecnològica i econòmica que havia deixat la URSS. Però aquesta aliança es va acabar l'any 1977, quan la direcció xinesa anuncia la seva "teoria dels tres mons", que representa, segons Enver Hoxha, una distorsió inacceptable amb els principis del marxisme leninisme (1). El PTA dirigeix una carta, publicada el 7 de juliol a "Zeri i Popullit" (La Veu del Poble), que passa revista de tots els greujes. Acusa als xinesos d'haver intentat sabotejar l'aparell de producció albanés, de no haver complert les seves promeses en el terreny econòmic i, fins i tot, d'haver inflat les xifres del seu ajut.

La polèmica entre xinesos i albanesos corre, doncs, sobre el terreny econòmic. Però cal saber que les relacions comercials entre els dos països mai seran tallades totalment, mentre que amb la URSS la ruptura havia estat total.

Totes aquestes ruptures han suposat purgues importants al si del PTA, molt sacsejat per cada un d'aquest episodis. Així, la imatge d'un partit homogeni no ha estat sempre real.

La ruptura amb la URSS va tenir des d'un punt de vista econòmic grans conseqüències.

La URSS va organitzar un bloqueig contra Albania, provocant gana els anys 60-61. En canvi la ruptura amb xina va frenar les relacions industrials i va comprometre la realització dels objectius del quinquenni 76-80.

El conflicte amb Xina, de totes maneres, va ser menys dramàticament resentit.

El "parlament" albanès

Nota:
(1)Aquesta teoria explica que la lluita més important per als pobles i les classes obreres del món és contra l'hegemonisme soviètic en primer lloc. Segons la direcció xinesa, els països del tercer món són la primera força d'aquesta lluita. En aquest combat, cal buscar aliances en "el segon món" (Europa occidental, Canada i Japó).

El 27 i 28 d'abril es van fer les jornades d'Inprecor i Mientras Tanto

Vent de l'Est

Les jornades sobre la crisi dels Països de l'Est organitzades per la revista Inprecor amb la col.laboració de la revista Mientras Tanto i la Fundació Andreu Nin van ser un èxit d'assistència; al voltant d'unes cinc-centes persones van participar en el debat els dos dies que va durar el debat. Des de diferents vessants, els 10 ponents van exposar el seu punt de vista sobre "Planificació, mercat i democràcia" (27 d'abril); "La qüestió nacional als països de l'Est" i "Actualitat de la perestroika, futur del socialisme" (28 d'abril). Reproduïm algunes de les coses que es van dir.

El primer dia, Jesús Albarracín de la revista Inprecor, Antonio Izquierdo i Enric Tello de la revista Mientras Tanto, van enfocar el tema des del punt de vista econòmic. J.A. va parlar del fracàs històric de la planificació burocràtica duta a terme als països de l'Est. Fins i tot la RDA, l'estat de l'Est més industrialitzat, la situació econòmica és preocupant (renda per càpita de 30/70% de l'Estat espanyol). La crisi econòmica és enorme. A la URSS per un ruble de demanda hi ha només 17 kòpecs d'oferta. A partir d'aquest fracàs s'intenta demostrar que el mercat, per part de veus de totes bandes, és el millor dels sistemes possibles, quan el problema real no és el mercat sinó la falta de democràcia.

Menys mercat i més democràcia

Jesús Albarracín va explicar què entenia per planificació socialista: derrota del capitalisme, resoldre l'escassetat i repartir directament el producte (sense mercat). Es va preguntar sobre com organitzar econòmicament la transició al socialisme

Segons ell, és impossible suprimir per decret el mercat mentre hi hagi necessitats no cobertes, perquè del contrari apareix el mercat negre. No té sentit socialitzar la petita producció. Cal planificar el diner: es tracta de fer retrocedir el mercat capitalista impedint que sigui ell qui decideixi els sectors on s'ha d'invertir, i que deixi de banda allò que no té preu (per exemple, els costos ecològics). Ha de ser la societat qui decideixi on cal invertir el producte social. Sobre això va dir que el pressupost de l'Estat espanyol ja representa el 41% del PIB; és molt important gestionar democràticament aquest pressupost, cal disminuir les despeses de l'administració per mitjà de la descentralització (nacionalitats, ajuntaments, barris...)

S'ha de passar del consum individual al consum col.lectiu o social (la Seguretat Social, 21% del PIB, és un exemple d'aquest consum col.lectiu). El consum individual, una vegada s'hagin satisfet les necessitats col.lectives, pot tenir un paper positiu i es pot regir per mecanismes de mercat. Cal fer una planificació democràtica de debò, per tant, no es poden deixar les decisions en mans dels buròcrates que desaprofiten els recursos productius, fomentant el mercat negre entorn del qual es crea una màfia de l'economia submergida. A la URSS, la burocràcia era favorable a la màxima taxa d'acumulació i això provocava una disminució de la productivitat. Hi havia diferents opcions inversores: augmentar el nivell de vida actual, invertir per millorar les condicions cara al futur o fer-ho en armament. La burocràcia va triar en cada moment allò que més convenia als seus interessos i no pas als de la societat.

La perestroika ha empitjorat la situació econòmica perquè ha volgut salvar-se optant per una economia de mercat en lloc d'optar per una veritable democratització. Un resultat clar dels costos socials que tindrà l'economia de mercat el veiem a Polònia on la població ja ha perdut el 40% del poder adquisitiu.

A. Izquierdo, J. Albarracín, M. Cervera i E. Tello: la taula sobre planificació i mercat

El segon orador, Antonio Izquierdo, va fer una exposició sobre planificació demogràfica als Països de l'Est sense comptar l'URSS, Albània i Iugoslàvia. El decreixement del número de fills per dona ha provocat unes polítiques demogràfiques dels governs. Apareix aquí una contradicció clara entre els interessos individuals i els col.lectius.

Va donar alguns indicadors que poden servir per quantificar el nivell de vida:

-la taxa de mortalitat infantil és tres vegades més alta que a occident (amb desigualtats internes segons les regions).

-avortaments = 100% dels nascuts vius.

-l'esperança de vida disminueix.

Per afrontar el problema demogràfic hi ha hagut un estira i arronsa entre les dones i els Estats. Els Estats han utilitzant paral.lelament la incitació i la repressió, però no han aconseguit els seus objectius: el número de fills no ha augmentat. Tot i l'alt grau d'incorporació de la dona al món del treball, no ha canviat l'esquema de les societats masclistes: la divisió sexual del treball ha continuat existint. Les lleis de població han estat les mateixes que als països capitalistes. La relació desenvolupament econòmic-demogràfic-costos ecològics ha estat la mateixa. L'emigració del camp a la ciutat també ha provocat marginació social

El socialisme irreal

L'última intervenció del dia 27 va anar a càrrec de l'Enric Tello de Mientras Tanto, que va parlar del socialisme "irreal". A partir de 1.929 no hi ha revolució socialista sinó revolució industrial, basada en la fàbrica i en la disciplina laboral. Bukharin anava ben enfocat quan defensava una industrialització "a passa de tortuga". Les col.lectivitzacions terroristes foren una veritable contrarrevolució pagesa de caràcter feudal imposada per Stalin. En purgar el seu partit el que va fer Stalin fou extirpar la cultura socialista. La base de la industrialització va ser la servitud dels pagesos. En aquest context no podia funcionar el mercat, però tampoc la planificació democràtica era possible. L'esquerra comunista occidental, i no tota l'esquerra té la mateixa responsabilitat, va posar la seva confiança en aquell "socialisme irreal".

El fracàs d'aquest sistema té relació amb la cursa d'armaments, que va hipotecar l'economia soviètica, però aquest problema s'ha de veure en el marc d'un problema més ampli, el del consum. No s'ha de confondre socialisme amb planificació burocràtica. La democràcia econòmica no és capitalista ni burocràtica. L'economia de mercat no es supera racionant sinó democratitzant. La modernització econòmica del tercer món només és possible per la via democràtica (amb l'estil de la NEP, salvant les distàncies).

Va acabar dient que s'ha de vincular socialisme amb ecologisme i feminisme.

El mercat és contradictori amb una perspectiva ecologista.

L'estalinisme: incompatible amb l'alliberament nacional

El segon dia, dedicat a la qüestió nacional i el futur del socialisme, va dividir-se en dues parts. El primer en intervenir va ser el professor Antonio Moscato que va fer algunes consideracions sobre els moviments nacionals de la URSS, precisant que tenen unes característiques molt diferents, però sobretot va parlar dels països bàltics: aquests tenen un nivell de vida molt superior a la mitjana soviètica. Van reivindicar primer l'autonomia i després la independència. Però també hi ha moviments nacionals a les zones més pobres (Àsia Central soviètica) que tenen un nivell de vida molt baix. El problema, entre d'altres, dels moviments d'aquestes zones és que no s'enfronten directament contra el poder central sinó que moltes vegades s'enfronten entre ells; el cas més sagnant és el de Nagorno-Karabaj. Va parlar sobretot dels països bàltics amb cultures i idiomes diferents. Les tres repúbliques (Estonia, Lituània i Letonia) a més de ser les més riques, tenen una altra característica en comú i és que van ser annexionades per la força a la URSS en el tractat Ribentropp-Molotov. Aquestes repúbliques a més de l'annexió van patir la deportació de centenars de milers de persones cap a altres llocs. L'estalinisme va deportar principalment a les persones que podien lluitar més per la identitat nacional i això va provocar tal rebuig contra la Unió Soviètica que la població va arribar a col.laborar amb Hitler.

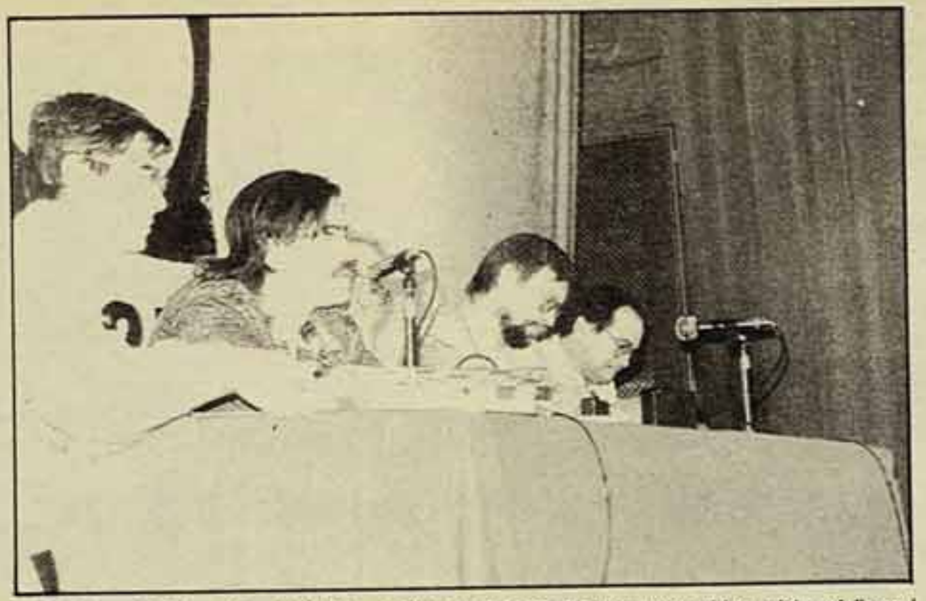
Una de les primeres reivindicacions d'aquestes repúbliques és que el pacte d'annexió havia de ser anul.lat. Ho van demanar el 87, 88, 89... però finalment el febrer del 90, el parlament soviètic va admetre que existien.

La primera constitució soviètica admetia el dret a l'autodeterminació fins arribar a la separació. Lenin ho va defensar i Stalin no ho va modificar, però per aquest darrer no era més que paper propagandístic de cara a l'estranger, presumint que era una de les millors constitucions del món. Breznev tampoc la va canviar. Actualment segueix reconeixent el dret d'autodeterminació; Gorvatxev va intentar esborrar aquest article i ho volia fer perquè considerava que només era paper que estava lluny de la realitat. Després va proposar tres versions diferents. La darrera admet el dret d'autodeterminació però en unes condicions que en realitat el nega; perquè demana la celebració d'un referèndum, que podria ser correcte, però s'ha d'esperar l'aplicació durant cinc anys i amb el consentiment de la resta de soviètics.

El factor ecològic i ambiental també ha provocat el naixement de la consciència nacional. Això ha estat motivat pel poder central que imposava fàbriques perilloses o centrals nuclears. En la situació actual hi ha alguns ele-

M. Caussa, A. Moscato, F. Rubio i C. Riera: debat sobre la qüestió nacional i perestroika

J. Gutiérrez, D. Raventós, H. Krivine, A. Voronov i P. Fernández: sobre el futur del socialisme i l'actualitat de la perestroika

ments d'esperança: presència d'una nova classe obrera que no s'identifica amb els vells aparells sindicals i que participa en els nous moviments nacionals. La majoria de les direccions d'aquests moviments tenen coses criticables i confuses. I molts diuen: aquests lituans són burgesos que volen ser independents per construir quan més aviat millor una societat burgesa. Crec que pensar això és un error: perquè no són més pro-burgesos del que són molts assessors d'en Gorbaxov. Això no significa res per a nosaltres, hem de donar suport a la independència encara que tingui una direcció que no ens agradi. I aquesta és la posició que tenia Lenin.

Lituània versus Catalunya?

Carles Riera, de la Crida a la Solidaritat, va explicar els tipus de referents que els processos nacionals dels països de l'Est poden suposar per l'Europa occidental i concretament pels Països Catalans. La seva posició és clarament favorable al dret d'autodeterminació de qualsevol poble o nació del món i, per tant, de solidaritat pràctica amb els processos d'Europa de l'Est. El més important no és tant l'anàlisi o solidaritat amb aquests processos, sinó analitzar les conseqüències que tenen aquí. Hem de dir sí a la independència, per exemple de Lituània, però alerta a l'ús que el sistema està fent aquí i avui. Es pot observar una certa lituanització d'algun sector del nacionalisme europeu i també català. Es pretén presentar el procés de Lituània com legítim, perquè és de vocació democràtica, perquè s'acosta als models democràtics dels països occidentals, perquè és pacífic i perquè és un element per criticar el projecte socialista. En alguns partits o col.lectius del nostre país hi ha un fervorós entusiasme i s'està oblidant processos com el d'Irlanda, Còrsega, País Basc, perquè segurament aquests processos qüestionen el tipus de democràcia que hi ha a Occident, perquè qüestionen el sistema capitalista. I així podem observar una aliança ideològica entre el nacionalisme conservador i l'aparentment progressista del nostre país que exalten el camí lituà com un model bo. La nostra posició ha de ser de total solidaritat amb tots aquests processos d'emancipació nacional, però sobretot estar atents amb el discurs que desenvolupen aquí i com responem a la propaganda del sistema que es vol mostrar falsament al costat d'aquests processos.

Ara bé, els efectes de la lituanització no han de ser necessàriament negatius al cent per cent. Hi ha un aspecte important que pot reforçar la nostra posició, el nostre discurs polític sobre l'emancipació nacional, i és com els Estats occidentals es poden mostrar favorables, formalment d'acord amb Lituània i per altra banda aquests mateixos països poden mostrar-se crítics o desfavorables al dret d'autodeterminació dels pobles com els Països Catalans, País Basc...

Un altre element a tenir en compte és sobre el bo o dolent destí històric al qual poden portar aquests processos d'emancipació, és a dir, si són acceptables per alguns sectors de l'esquerra que poden pensar que això representa posar en mans de la burgesia un territori i, per tant, no seria positiu recolzar els processos. Això és una actitud equivocada i el que hem de fer, des d'una cultura democràtica i d'esquerres, és que el procés d'emancipació social vagi junt amb el nacional.

Un model que ja no ho és

La darrera intervenció va ser d'en Martí Caussa, en nom d'Inprecor, que va començar dient que en aquells temps la Unió Soviètica era un model a imitar, no solament pels comunistes, sinó per gent de diverses tendències que hi veien coses a aprendre. Personatges com Andreu Nin, Maurín o Jaume Compte, a partir de l'experiència de la revolució russa van intentar fer una síntesi entre alliberament nacional i revolució social. L'experiència russa ha inspirat altres moviments alliberadors com el nicaragüenc, cubà, xinès. Ara en canvi tenim una imatge ben diferent.

Va continuar dient que per primera vegada, milions de persones tenen com a objectiu central l'alliberament dels seus pobles: Països Bàltics, Geòrgia, Armenis... i això a nosaltres ens ajuda, com també ens ajuda la discussió sobre el dret d'autodeterminació (DA) d'Alemanya Oriental que aquí es va aprofitar i varem fer la manifestació de l'11 de febrer per demanar-lo nosaltres. Va assenyalar una tercera qüestió: subratllar que així com els buròcrates i els burgesos, sobre el DA tenen una doble moral, que estan a favor o en contra segons convé, els revolucionaris tenim una posició de principi sobre el DA, i és reconèixer incondicionalment aquest dret i defensar els pobles que lluiten contra els seus agressors siguin burgesos occidentals o buròcrates orientals. Si els dirigents d'Azerbaijan són fonamentalistes islàmics que no ens agraden gens, quan Gorbàtxev envia les tropes a Armènia o Azerbaijan, nosaltres estem amb la gent dels Fronts Populars d'allà, que diuen "fora les tropes russes" i que demanen llibertats nacionals. I quan Gorbàtxev envia les tropes a Lituània i mana el bloqueig econòmic, nosaltres estem al costat del poble lituà i demanem que l'exèrcit se'n vagi, independentment de la gent que dirigeixi el moviment lituà. Ens interessa afavorir les tendències nacionals i socials més progressistes. Aprendre les coses bones i dolentes. Un exemple positiu: la combinació que han sabut fer entre mobilització popular i actes de sobirania nacional a nivell institucional (cadenes humanes, la denúncia dels pactes Ribentropp-Molotov no col.laborar en l'allistament a l'exèrcit soviètic, animar a desertar els joves d'aquest exèrcit, no donar validesa a les lleis que no estiguin refrendades pel parlament lituà i proclamar la independència...

Però també hi ha febleses internes i externes, com certes reivindicacions nacionalistes que poden ferir a altres minories presents en alguns països, per exemple, quan Estònia demanava que per exercir drets democràtics havies de portar uns anys de residència. El mateix cas és el de la llengua, és a dir, hi ha zones de parla russa. Això pot provocar que aquestes minories en comptes d'acostar-se al moviment nacional se n'allunyin. Un altre aspecte negatiu és que sembla que deixin de banda les reivindicacions socials. No es nota una coordinació política entre ells, cosa que el poder central se n'aprofita.

L'estalinisme no és una conseqüència del leninisme

El primer en intervenir va ser José Gutiérrez, de la Fundació Andreu Nin, que va fer una crítica dels autors i dels mitjans de comunicació que aprofitant-se de la crisi, prediquen contra el marxisme i contra tot procés revolucionari. També va criticar la socialdemocràcia, còmplice entre altres coses de donar suport a Stalin quan els processos de Moscou. També va desemmascarar el contingut d'una editorial de "El País" que deia que el comunisme és una fracció radical de la socialdemocràcia que va donar un cop d'Estat, i que els bolxevics eren una minoria que volien imposar la seva voluntat a una majoria de la població.

El segon ponent va ser Hubert Krivine, d'Inprecor, que va començar dient que els trotskistes som socialistes conseqüents que lluitem contra el capitalisme i l'estalinisme. Acusats per uns de revolucionaris, partidaris de la revolució permanent. Uns altres ens acusen de traïdors al socialisme i agents de l'imperialisme. Moltes de les nostres crítiques es poden llegir avui al Pravda o Novedades de Moscú. És una victòria que ens deixa un gust amarg. L'estalinisme no és una conseqüència del leninisme, sinó que va néixer després d'una lluita contra els propis bolxevics. Milions de persones van ser deportades per ser trotskistes. Hi ha algú que creu que per liquidar l'estalinisme s'ha de liquidar la seva matriu, és a dir, el socialisme. Nosaltres estem aprenent molt del que passa i això sense vergonya, ens fa ser revisionistes d'algunes coses que dèiem temps enrera. Precisament perquè no volem llençar el nen amb l'aigua bruta, tampoc el volem idealitzar. Volem estudiar totes les formes de democràcia, en el partit i la societat. A les nostres files hi ha crítiques de la democràcia burgesa però són crítiques que les hem de fer amb prudència. Criticar la democràcia burgesa només per la seva forma és molt perillós perquè pot donar la impressió que la destrucció d'aquestes formes de democràcia burgesa porten la llibertat o la democràcia. Un altre punt és la ruptura amb el capitalisme. Si nosaltres pensessim que la instauració del capitalisme a la URSS portaria a un nivell de vida com Suècia o l'Estat espanyol (que tampoc és cap meravella), la nostra lluita seria molt més difícil. Però no és així, un desenvolupament capitalista de la Unió Soviètica la portaria a assemblar-se a un país com Turquia que també és capitalista. En el passat oposàvem total planificació contra mercat. Estem a favor de més relacions mercantils si ajuda a la pràctica a emancipar-se més. Estem contra la llei del mercat total perquè escapa al control dels productors i consumidors..

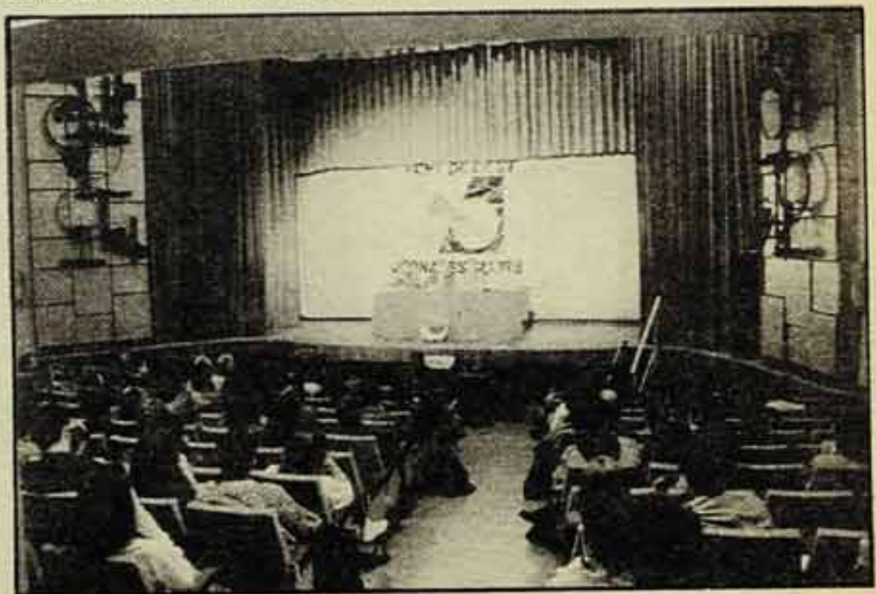
Cau una gran mentida

Paco Fernández-Buey, de la revista Mientra Tanto, va ser el tercer ponent. Els seus punts més importants són: s'ha de reconèixer que l'evolució dels països de l'Est és un factor més de l'aprofundiment de la crisi comunista. Seria un error creure que allò que passa allà confirma les tesis d'aquesta o altra tendència. Seria un mal començament, perquè tots, més o menys, esperàvem un final diferent del que ha resultat. Tothom pensava que hi hauria una revolució per sota que completaria allò que va començar l'any 17.

Hi ha diverses perestroiques i no es pot analitzar de la mateixa manera el que passa a l'URSS, Hungria o Polònia. A mesura que passa el temps hom s'adona que no podem analitzar les coses de manera optimista. Els punts foscos venen de molts factors perquè el que cau és un procés d'ideologització de masses, cau la identificació de comunisme amb aquesta cosa existent. El procés que s'està donant és que en aquests països la gent vota a la dreta. Les tendències neoliberals s'estan estenen de manera considerable. Cau una gran mentida però no sabem si el que vindrà serà pitjor. Reconèixer que la cultura socialista està passant un mal moment és la i és el moment de reflexionar i autocriticar algunes coses. Reflexionar sobre el fracàs d'un sistema que es deia socialista. Reflexionar sobre l'oportunitat de construir un programa unitari entre els d'aquí i els d'allà. L'ideal comunista no cau, se seguirà mantenint mentre hi hagi explotació. Falten programes de lluita, d'acció, i dir clarament on ens hem equivocat. Podem preguntar-nos sobre un comunisme d'abundància, què entenem per necessitats individuals o col.lectives, entre escassetat i abundància en un planeta únic on la problemàtica ecològica ocupa un lloc central. Pensar sobre el concepte de treball, de revolució, de forces productives, sobre quina democràcia...

El quart i darrer ponent va ser Anatoli Voronov, la intervenció del qual no reproduïm perquè podeu trobar una entrevista amb aquest rus a la pàgina 13 d'aquest periòdic.

En resum, estem molt satisfets d'aquestes jornades. Les ganes de preparar-ne unes altres va quedar a l'ambient.

Revolucionaris al Japó

Crisi de perspectives

El Japó, malgrat els repetits viatges d'en Pujol i Prenafeta, i malgrat les seves inversions a Catalunya, resta com un gran desconegut. Per oferir una mica d'informació sobre la situació a aquest gran país asiàtic, hem elaborat aquest article sobre la base d'una entrevista amb Osamu Hino, dirigent de la LCRJ (Lliga Comunista Revolucionària del Japó) publicada a l'edició francesa de la revista Inprecor.

Al llarg de l'any 89, el Japó ha conegut una forta crisi política, marcada per escàndols de corrupció i de sexe en les altes esferes. Malgrat això, en les darreres eleccions el PLD (Partit Liberal Democràtic) ha continuat alçant-se com la força política majoritària a les legislatives del passat mes de febrer. Sis mesos abans de les eleccions, el PLD va revisar el nou sistema de l'IVA, afavorint a sectors de petits comerciants, ha modificat el seus caps de llista, separant-ne els elements més compromesos amb els escàndols i, finalment, ha gastat més de tres milions de iens per la seva campanya electoral. Per la seva banda, els partits d'oposició han estat incapaços d'oferir una alternativa clara. Ni el Komeito (partit budista petit burges) ni el Partit Socialista del Japó (PSJ) han ofert altra cosa que un programa tan dretà com el del PLD, el que no ha permès d'engrescar a la seva base social. Malgrat això, el creixement d'un nou moviment de dones i el fet que el PSJ disposi d'una dona al seu front, ha possibilitat un cert progrés electoral d'aquest partit.

Un moviment sindical en transformació

A la tardor del 89, va ser fundada la "Rengo no Kai", una federació de sindicats de tot el Japó. Aquesta nova central sindical prové de la fusió entre el "Sohyo", propera al PSJ, el "Domei", propera al Partit Social Demòcrata i el petit sindicat "Churitsu Roren". La Rengo disposa de vuit milions d'adherents i, a traves d'ells, organitza a la majoria de la gent treballadora. La seva creació significa la fi del sindicalisme reformista tradicional, tal com aquest ha existit des dels anys 50. També existeixen dues altres centrals sindicals, la "Zenroren ", propera al PCJ, que te un milió i mig de membres, i la "Zenrokyo", independent d'esquerra que n'agrupa mig milió.

La nova central sindical però, resta en mans de dirigents lligats a les grans empreses privades i a les multinacionals, especialment del sector de l'automòbil. Aquesta direcció ha organitzat també plataformes de col.laboració amb els dirigents reaccionaris dels sindicats dels paisos asiàtics en els que aquestes companyies son implantades. Les estructures sindicals de Rengo estan lligades als comitès de direcció de les empreses i això produeix que no existeixin reals estructures sindicals a nivell d'empresa.

Al mateix temps, els dirigents del PSJ mantenen una esteta relació amb la burocràcia de Rengo.

En aquesta situació, els sectors d'esquerra sindical es manifesten essencialment en els sindicats independents. Per exemple, el principal sindicat combatiu lligat a la Zenrokyo és el dels ferroviaris amb 35.000 membres i que ha menat una dura batalla contra els plans de privatització. Els altres grups son petits sindicats a les empreses mitjanes o petites, que moltes vegades han estat exclosos de Rengo o s'els hi ha impedit llur afiliació.

La situació del PCJ

Com a d'altres llocs, el PCJ, que havia estat un dels models de l'eurocomunisme a l'asiàtica, resta en una crisi profunda i coneix un retrocés constant en les eleccions. Una de les raons d'això cal trobar-la en la situació internacional, en la que el PCJ ha estat particularment afectat per l'esfondrament de Ceausescu a Romania, amb el que mantenia una relació força estreta.

D'altra banda, pel que fa a la situació del Japó, el PCJ resta sense alternatives. En les passades eleccions s'ha dedicat únicament a destacar que el seu va estar l'únic partit que va defensar la llibertat durant la Segona guerra mundial, sense però pronunciar-se sobre els temes actuals.

Finalment, el seu funcionament intern és arcaic i monolític. Totes les votacions són unànimes, i a això li diuen "centralisme democràtic".

L'extrema esquerra: el manteniment de la divisió

L'extrema esquerra al Japó es redueix avui a tres corrents, sorgides del tronc comú d'una escissió del PCJ en els anys 50, que esclatà.

La Fracció marxista Revolucionària, els Kakumaru, són un grup especialment sectari, però amb una certa força militant, implantada en Rengo. La segona força són els Chukaku, la Fracció Central, que organitza amb d'altres grups sindicats independents. Aquestes diferencies i una certa tradició ultra-sectària que es manté viva a l'extrema esquerra, produeix autèntiques guerres intestines, en les que els membres de les dues organitzacions es tracten d'enemics de classe, agents de l'estat, etc., arribant fins l'enfrontament físic i l'assassinat.

El tercer corrent, en el que la LCRJ hi participa, aplega bastants associacions independents, escissions del PCJ i del PSJ a la fi dels anys 60. Aquest reagrupament de forces resta actiu en l'animació de l'esquerra sindical, editant un butlletí quinzenal,- "Rodojoho", que ha estat reconegut per la direcció del Zenrokyo.

Narita, una lluita èpica

Narita ha estat una de les batalles emblemàtiques de les forces revolucionàries del Japó. Organitzant, durant 25 anys, la resistència de la població a la construcció d'un nou aeroport internacional, aconseguiren una revitalització del moviment camperol.

Avui només la meitat de les instal.lacions han estat construïdes, i malgrat una llei especial adoptada al 1978 que permet al govern enderrocar totes les construccions a la zona, això només s'ha pogut realitzar molt parcialment. El govern intenta dividir als camperols i a les associacions de suport, oferint dialogar amb els primers i reprimint durament els segons. Però és clar que la sortida d'aquesta llarga lluita depèn essencialment de la capacitat de lluita dels camperols i, avui, la relació de forces a escala nacional és clarament negativa. El PSJ, que sobre el paper defensava als camperols, manté ara una posició gens clara.

Els Chukaku, que eren igualment actius en aquesta batalla, l'han concebut com una mena de lluita de guerrilles contra les instal.lacions de l'empresa constructora, el que ha tingut l'efecte d'un cert aïllament. Sota el seu impuls, la Lliga dels camperols ha conegut una escissió al 1985, per tornar a dividir-se posteriorment.

Els moviments socials

La lluita antinuclear és un tema força popular al Japó, sobre tot després de Txernobil. Grups de dones als barris han començar a organitzar-se la primavera del 1988 i han organitzat una gran manifestació nacional. Una altra manifestació d'aquestes característiques va tenir lloc la tardor passada. Avui doncs, la meitat de la població resta oposada a les centrals nuclears, mentre que fa uns pocs anys, es tractava d'una iniciativa dels partits d'esquerra. Les companyies d'electricitat comencen doncs a preocupar-se seriosament.

D'altra banda, el moviment feminista coneix un nou impuls, a través de la batalla contra la persecució sexual a la feina, el que ha tingut un ampli ressò a la premsa. La política actual de la patronal és la de canalitzar l'essencial de la mà d'obra femenina cap el treball a temps parcial. Tot això ha conduit a un renaixement en massa de moviment feminista, que s'ha manifestat també pel gran nombre de vots de les dones a la candidata del PSJ. A hores d'ara, el moviment feminista resulta clau per la reconstrucció d'un moviment sindical combatiu. Com es sabut, la tradició patriarcal és molt forta a la societat japonesa; l'existència d'un moviment feminista en creixement no deixa de posar sobre la taula moltes contradiccions arreu.

L'emperador, els militars i la burgesia

A partir dels anys 70, la burgesia japonesa ha iniciat un projecte de remilitarització del país, intentant reestructura el conjunt de la societat sota el model imperial. Abans de la Segona guerra mundial, el militarisme japonès es concretava en el sistema imperial i la burgesia restava íntimament lligada a la família de l'emperador. Després de la seva victòria, els americans han imposat canvis en aquest terreny. Però l'enfortiment de l'economia japonesa i la seva internacionalització, ha anat paral.lela a la voluntat de fer renàixer el sistema imperial com model de dominació sobre la societat i de dominació imperialista en el món. La qüestió del sistema imperial es doncs avui un problema real pel conjunt de l'esquerra, que n'ha començat a prendre consciència tan sols fa tres anys.

Aquesta estratègia de la burgesia tindrà conseqüències importants, entre d'altres sobre el moviment feminista, vist el caràcter extremadament patriarcal d'aquest model. Així mateix serà més difícil dur endavant una campanya de solidaritat amb els immigrats d'altres pobles asiàtics, doncs ells no formen part de la "família japonesa"

Les forces revolucionàries

En general, l'extrema esquerra al Japó no ha estat capaç de portar una política realment independent del reformisme d'esquerra. Quan aquest moviment ha fracassat, hem estat incapaços de reconstruir-nos una base independent. Les organitzacions revolucionàries al Japó han estat formades essencialment per activistes i, de fet, no s'ha desenvolupat una atenció suficient a les qüestions de l'orientació política i a l'elaboració teòrica. Avui, en un nou context internacional, elles pateixen també les campanyes interessades sobre el fracàs del socialisme, amb una burgesia força potent i agressiva, que cerca recuperar el seu lloc en el mercat mundial. Per això resulta important la capacitat de vèncer el sectarisme, d'imbricar-se a fons en els diversos moviments socials i de mantenir viva la idea del canvi social a l'interior de la més gran potència econòmica de tot l'Orient asiàtic.

RFA-RDA

Antisemitisme: nova i vella hipocresia

El 29 de gener del 1989, l'extrema dreta de l'Alemanya de l'Oest, els Republicans, entrà triomfalment al Senat de Berlín, amb onze diputats i el 7, 5 % dels vots. Resultats comparables s'han repetit en d'altres regions. El principal dirigent d'aquest moviment neo-nazi, Franz Schönhuber, un antic instructor de les Waffen-SS, és francament anti-semita

En les seves declaracions públiques (força moderades, vist el perfil del seu partit) s'ha limitat a afirmar que "no es pot reduir la història d'Alemanya a Aushwitz", però a les parets de Berlín han aparegut consignes racistes i antisemites de l'estil de "Liquidar els Turcs" o "Transformar els jueus en fum" (veure "El País" del 5/1/89).

A hores d'ara, amb la perspectiva d'una reunificació alemanya, la propaganda dels "Republikaner" agafa una nova amplitud i, dissortadament, corre el risc de trobar un cert ressò. Per Schönhuber, el retorn a la Gran Alemanya de preguerra és una "missió divina" del poble alemany. Si aquest es veu acompanyat d'un nou ascens de l'anti-semitisme, "són els jueus els qui ho volen". Sota una forma insidiosa, l'anti-semitisme comença a impregnar els "media" alemanys. L'objectiu d'aquesta campanya és el nou secretari del Partit Democràtic Socialista (PDS, antic PC de la RDA) Gregor Gysi. Aquest encarna l'intent desesperat de la burocràcia per tal de presentarse amb una nova imatge. Sense haver estat implicat en els afers de l'antic règim, es beneficia d'una reputació d'integritat moral i d'una imatge de sincer demòcrata; Gysi no pot ser atacat com un nou Honecker. Però és un intel.lectual d'esquerra i jueu, dosa elements suficients per retrobar els vells clixés antisemites.

A finals de 1989, el setmanari Der Spiegel esbossava el següent retrat de Gysi: "Jurista de 41 anys, divorciat amb dos infants, tramet la fredor al seu voltant. La vocació dels intel.lectuals astuts, sortits de les famílies de la gran burgesia jueva i instal.lats al front de la SED (PC de la RDA), no és la generositat sinó el càlcul" (Der Spiegel, no. 51, 1989) Quin és el designi polític que s'amaga darrera aquestes frases? L'anti-semitisme s'afegeix damunt del discurs anti-comunista tradicional. Es tracta, segons un esquema anti-semita força conegut, de presentar els jueus com els estrangers, els no-alemanys, els "enemics" d'Alemanya. Només cal identificar-los seguidament amb el "comunisme" per demostrar que la reunificació haurà de vèncer dues forces "anti-nacionals": els jueus i els comunistes. Hitler va pronunciar discursos histèrics contra el "judeo-bolxevisme", l'enemic mortal de la "raça aria". Avui s'utilitzen altres expressions, però la lògica continua sent la mateixa.

El terreny d'aquesta ofensiva anti-semita ha estat preparat des de fa alguns anys pels historiadors revisionistes de la RFA: Ernst Nolte, Andreas Hildebrand, Klaus Hildeguber, etc. En les columnes del diari conservador més prestigiós, el Frankfurter Allgemaine Zeitung, havien expressat llur desig de "normalitzar" la història alemanya, considerant finalment el nazisme com a una etapa més del passat nacional. Es tracta de remuntar "un passat que no vol passar" amb l'objectiu de reafirmar la voluntat d'Alemanya de jugar un paper de gran potència "al cor d'Europa".

Segons E. Nolte, el veritable responsable del genocidi seria fonamentalment la revolució d'Octubre que engendrà el "totalitarisme bolxevic" i desencadenarà una espiral de violència i de "barbàrie asiàtica" que conduirà a la Segona Guerra Mundial. Si Auschwitz fou l'obra de Hitler, no hagués existit mai sense Lenin, o sense Marx, un altre maleït jueu ben conegut!

I a la RDA?. Aquí, l'antisemitisme havia desaparegut "oficialment" després de la fi de la guerra. Per Walter Ulbrich i Erich Honecker el regim nazi no tenia altra enemic que la Unió Soviètica i el Partit Comunista Alemany (KPD). Auschwitz no fou sinó un "detall" de la història. Però la revolució de novembre del 89 ha permès il.luminar algunes de les pàgines més fosques de la història de l'estalinisme. En un esforç patètic, el SED reformat ha modificat el seu punt de vista sobre la qüestió jueva, però escollint-ne la pitjor manera de fer-ho.

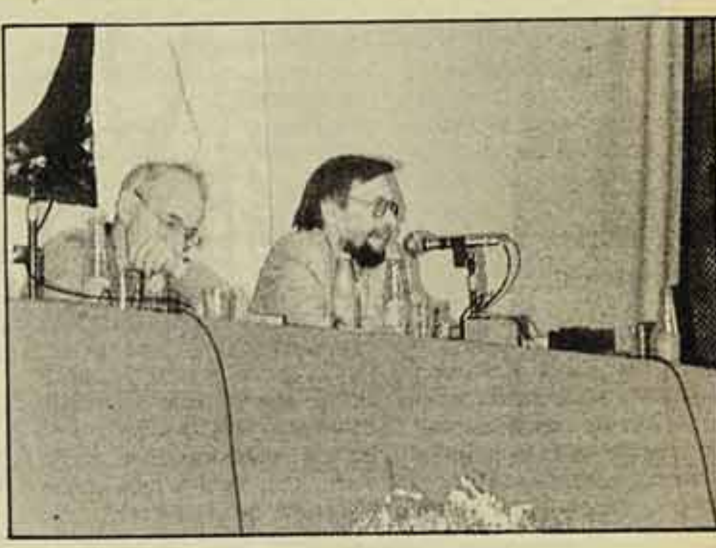
El passat 8 de gener, el primer ministre Hans Modrow ha declarat solemnement que la RDA reconeix "la responsabilitat del poble alemany en el seu conjunt" pels crims comesos contra el jueus pel règim nazi. Aquesta declaració resulta grotesca en molts aspectes. D'una part no fa sinó donar la volta a la idea de "l'essència negativa" del poble jueu cultivada pels nazis, atribuint-la als alemanys. D'altra part, apareix més grotesca encara quan aquesta declaració està feta per un partit que lluny de representar "el poble alemany en el seu conjunt", no representa ni als seus propis membres. Què deuen pensar d'ella el vells comunistes alemanys -dels que encara en resten un bon nombre- que han conegut primer les presons de Hitler i, tot seguit, les de l'estalinisme prussià? Més modestament i més honestament, els dirigents del SED podrien reconèixer -el que mai no han fet- les seves pròpies responsabilitats. Entre 1928 i 1933 els antecessors del SED -el KPD de "l'heroic camarada Thäelman"- no han dubtat d'aliar-se amb els nazis per combatre al "social-feixisme". Segons Die Rothe Fahne, el diari del KPD, no calia barrar el pas al nazis, car la victòria de Hitler obriria la via de la revolució proletària.

Traducció: J.F.

Boris Ieltsin i Anatoli Voronov

Dos russos a Catalunya

Durant els mateixos dies, han coincidit a Barcelona la presència de dos russos. L'un, Boris Ieltsin, candidat a president de la Federació Russa, convidat per TV3; l'altre, Anatoli Voronov, membre del Front Popular de Moscou i un dels promotors del Partit Socialista Rus, convidat per la revista Inprecor

A. Voronov en la seva intervenció a les jornades d'Inprecor

Nosaltres haguéssim cregut interessant un debat entre aquestes dues persones o, al menys, poder xerrar amb elles; però dissortadament no hem tingut cap mena d'accés a Ieltsin, que va restar a l'hospital i únicament rebia visites de personalitats com en Pujol. Així les coses, Joan Font ha parlat força amb Voronov i en reproduïm aquí una part de la conversa, realitzada tot sopant.

Aquests dies en Boris Ieltsin està a Barcelona i, la seva imatge resulta força coneguda. De tota forma, tenim problemes per situar-lo políticament. La premsa el presenta com un "radical", com una mena de cap de files de l'oposició d'esquerra a Gorbàtxev, però les seves declaracions semblen correspondre més a les d'un sector clarament pro-capitalista.

Com és podria ubicar Ieltsin políticament?

En Boris Ieltsin és fonamentalment un polític populista, que intenta sempre dir el que el seu públic vol escoltar. No ha formulat mai cap mena de programa coherent, ni tant sols una política alternativa a la de la direcció del PCUS, més enllà de crítiques i propostes puntuals, i, de vegades, contradictòries. És realment un personatge força popular, tot i que, en els darrers temps sofreix una certa baixa en les simpaties que la gent li te. Hi ha tota una història fosca sobre un suposat segrestament, una història més pròpia de la premsa groga i sensacionalista que d'altra cosa, que ha fet plantejar dubtes a molta gent sobre les veritables intencions d'en Ieltsin.

Cal no oblidar tampoc que la procedència d'en Ieltsin és la de l'aparell del PCUS, i no de qualsevol racó. Ha estat durant temps un dels homes d'en Gorbàtxev, i és en funció d'això que va ocupar el càrrec de cap del Partit a Moscou. No es tracta doncs de cap oposicionista, sinó d'un sector més de la pròpia "nomenklatura" a la recerca d'una base social pròpia.

Canviant de tema, voldríem conèixer una mica quina és la situació dels treballadors, que amb l'excepció dels miners o els ferroviaris, semblen assistir com espectadors als canvis polítics.

Be, és cert que pels treballadors al nostre país, la perestroika resta encara quelcom de desconegut. En el terreny econòmic els canvis fins ara es centren en l'esfera de la distribució, el comerç o, parcialment, l'agricultura, deixant a la producció industrial per un segon temps. Però hi ha força inquietud i, de fet, participen no únicament en els Fronts Populars de les diverses Repúbliques, sinó també en les diverses organitzacions en curs de formació a Rússia. No hi ha idees clares i sí molta expectativa, i, una mica per tot, moviments, debats, aproximacions, malestars i avisos. De fet, nosaltres tenim força relació amb els sindicats independents que s'estan formant, a l'estil del dels miners, i la voluntat de discutir és força evident. Cal afegir que seria impossible l'actual efervescència política sense la participació en massa dels treballadors als mítings o a les manifestacions.

Des de la mateixa Rússia, com es viu la reaparició de moviments nacionals, especialment la situació a Lituània?

Resulta clar per tothom que existeix el dret d'autodeterminació. Però també hi han problemes sobre la forma com es desenvolupa la proclamació de la independència a Lituània.

Per nosaltres cal també tenir en compte els drets de la població russa resident a aquesta república, que també haurien de ser respectats. Som contraris a tota forma d'intervenció militar per resoldre la situació creada. Cal portar endavant la via de la negociació respectant els drets de totes les parts implicades.

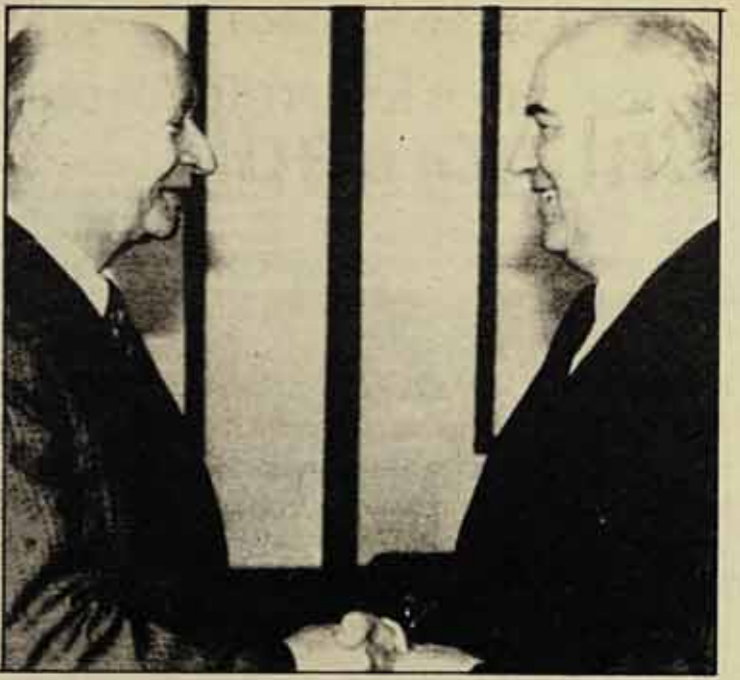
D'altra banda, la intervenció de les tropes al Caucàs ha produït un clar rebuig de la majoria de la població a aquesta mena de practiques.

El record de l'Afganistan resta encara molt viu, i ningú vol repetir l'experiència a l'interior de la mateixa Unió Soviètica.

Conversa amb Hubert Krivine sobre Txecoslovàquia

"La revolució va guanyar abans de ser complerta"

Aprofitant la seva presència per participar a les Jornades "Vent de l'Est", el nostre col.laborador Ricard Martínez va mantenir una conversa amb Hubert Krivine, dirigent de la IV Internacional i professor de Física a la Universitat de Paris XI. L'entrevista va girar al voltant de la situació a Txecoslovàquia, d'on acabava de tornar

Vista des d'aquí, la situació de l'esquerra a Txecoslovàquia dóna la sensació d'una certa feblesa. Ens podries detallar quin és el panorama?

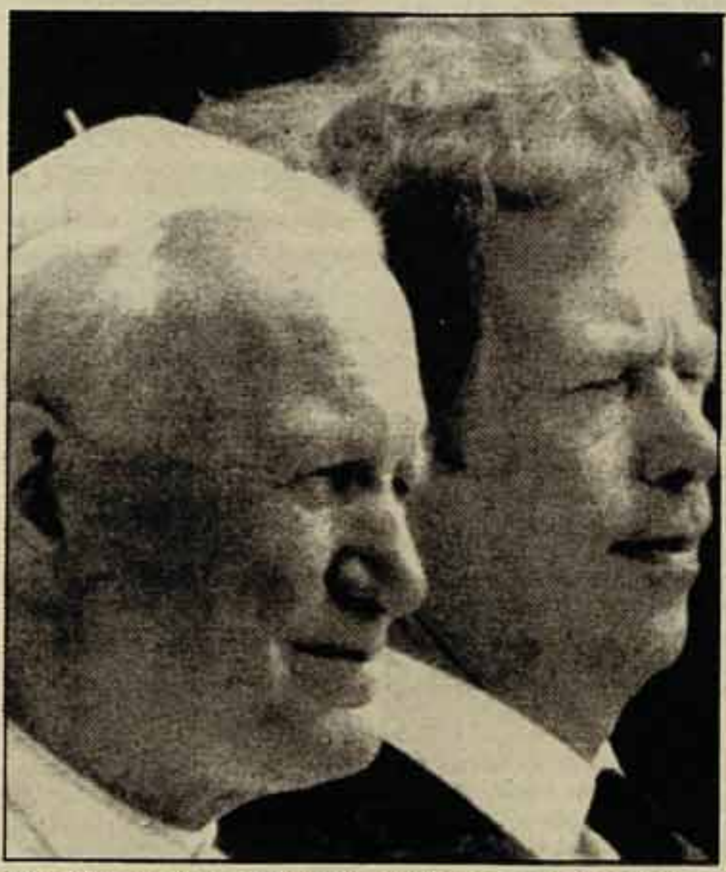
El primer problema és definir què entenem per "esquerra", tant a Txecoslovàquia, com a l'URSS, com a Polònia, ja que es tracta d'un concepte occidental de bastant mal adaptar. Si algú a Occident diu "visca el socialisme, l'internacionalisme proletari, la lluita de classes", és una persona d'esquerres. A Txecoslovàquia és un vell boig estalinià.

Ara bé, partint de que no et refereixes a aquesta gent, l'esquerra, i sobretot l'esquerra organitzada, és molt petita a Txecoslovàquia. I el que hi ha d'organitzat no està ben definit.

El principal component n'és, de bon tros, tot un seguit de gent que prové del PC. Dins d'aquests sectors, destaca el grup Obroda (Renaixement), format sobretot per vells militants que van trencar amb el partit cap al 68. Són tots els dubcekians de Txecoslovàquia... amb l'excepció del propi Dubcek. Pretenen romandre fidels als ideals comunistes, la qual cosa és bastant meritòria a la Txecoslovàquia d'avui. Però si hi discuteixes a fons semblen més aviat socialdemòcrates i són molt favorables al mercat. Tenen el projecte de publicar una revista.

Un segon grup, acabat de sortir del PC, més nombrós que Obroda -té uns quants milers de membres-, i força més dinàmic, es diu Fòrum Democràtic. S'han organitzat fora del partit i aniran a les eleccions amb el seu propi programa. Són gent que es reclama clarament del socialisme, i no crec que se'ls pugui qualificar de socialdemòcrates, almenys en el seu conjunt. Són una organització més seriosa, més estructurada, i amb unes posicions més definides que no pas Obroda.

Hi ha també un seguit de petites organitzacions, nascudes abans dels esdeveniments del 17 de novembre de l'any passat, que s'agrupen a la Leva Alternativa (Esquerra Alternativa). Són grups clarament socialistes, i marxistes en la seva majoria, encara que també n'hi ha d'anarquistes. Un dels fundadors, molt conegut a Txecoslovàquia, és el nostre camarada Petr Uhl. També en forma part un conegut filòsof i poeta, anomenat Egon Bondy. Acaben de publicar el primer número de la seva revista, que ha aconseguit vendre 3.000 exemplars en tres dies. Això és una xifra gens menyspreable, encara que pugui explicar-se en part per la novetat. Leva Alternativa és una agrupació que té una molt bona relació amb la IV, és la gent amb qui contactem quan anem allà, però cal no enlluernar-se, i ser conscients també de que és un grup petit, amb una influència limitada.

Vraclav Havel, l'actual president de Txecoslovàquia, en segon terme. L'altre no necessita cap mena de presentació

Com descriuries la situació general en aquests moments a Txecoslovàquia?

La vida quotidiana, material, de la gent, no ha canviat en res, ni per bé ni per mal. A diferència de Polònia o Hongria, aquí no hi havia una situació econòmica dolenta, i tot segueix igual. Els preus no han pujat, ni ho faran per ara.

Però aquesta visió és un tant superficial. El Parlament ha adoptat un paquet de lleis que formalment permeten un desenvolupament salvatge del capitalisme. I una gran majoria de la població té esperances en que aquest és el futur.

Paral.lelament a això -però no de manera independent- en alguns mitjans es desenvolupa, amb èxit, una campanya anticomunista molt demagògica, molt populista, però molt forta i amb molt ressò. L'ànima especialment el Partit Popular, que per cert va col.laborar amb el règim durant tots els anys de la dictadura estalinista, formant part del Front Nacional. Aquesta gent mai van defensar cap opositor empresonat en aquella època, i a més van jugar un paper molt important de cobertura "democràtica" a la dictadura. Ara es cobreixen de virtuts democràtiques, es fan una nova imatge a base de donar a entendre que més anticomunista que ells, ningú. S'acarnissen particularment amb tots els comunistes que van estar a la presó en aquells anys, i que segueixen reivindicant ideals socialistes. És una campanya de calúmnies brutal. I prudentment no ataquen els estalinistes, els seus antics companys. Fan ben fet, des del seu punt de vista: ataquen tot aquell que es pugui oposar al mercat.

Perquè et facis una idea de l'ambient, el procurador de la ciutat de Praga, anomenat Sokol, declarava recentment que era partidari d'una llei que prohibís l'activitat comunista, la propaganda marxista... igual que hi ha lleis que prohibeixen la propaganda feixista i racista. La major part de gent del Fòrum Cívic no hi estava d'acord, però la idea va resultar tan popular que no van gosar oposar-s'hi frontalment. Van haver de ser membres de Carta 77 els qui van fer una carta oberta de resposta, que començava: "Nosaltres, que varem signar la Carta 77 i que mai varem ser membres del PC...". Aquest aclariment és prou significatiu: van creure més oportú que només gent que no havia estat mai membre del partit signés la carta.

Parlem ara d'alguns dels personatges més visibles del procés. Quin és el paper de Vaclav Havel?

Personalment, em mereix un gran respecte no sols com a persona, pel seu coratge, sinó també pel seu talent com a gran autor teatral d'aquest segle. No tinc, en canvi, opinió sobre el seu pensament social i econòmic, perquè no en té. Però per això mateix els Chicago Boys són els qui manen, i ell els cobreix amb la seva autoritat moral, que és molt gran (va fer uns quants anys de presó). Ideològicament, ha fet tot tipus de declaracions; n'hi ha de simpàtiques, i d'altres - sobre el Papa o sobre Marx- que són autèntics despropòsits.

I Dubcek?

Cal no oblidar que Dubcek va ser qui va permetre la "normalització" després de l'entrada dels tancs soviètics el 1968. Per això la seva imatge a Txecoslovàquia no és la mateixa imatge d'heroi popular que dóna la premsa occidental. En realitat, el seu paper va ser i és molt feble. És cert que, fa cosa d'un parell d'anys, Dubcek va a parèixer com a possible solució de recanvi acceptable per a tothom. Això va inflar el personatge, i sectors de les generacions més joves van estar influïts per la imatge occidental.

Però ara està totalment depassat. Ja no calen semi-socialistes o semi-comunistes per a res. A més, no té alternativa a la política econòmica del govern.

Ja per acabar, una pregunta més general. La gent parla, a Txecoslovàquia, de "la nostra revolució del 17 de novembre". Es pot parlar realment d'una revolució?

Sí i no. L'opinió pública la considera així. Des del punt de vista de fer irrecuperable l'antic ordre, va ser efectivament una revolució. La història ha girat pàgina.

Ara bé, si ens posem la disfressa de vells trotskistes, hem de ser més prudents. La revolució a Txecoslovàquia va guanyar abans de ser complerta, perquè Jakes i companyia van escampar la boira abans. Per això, tot i ésser cert que van rodolar molts caps -encara que no en el sentit romanès de la paraula- l'essencial de l'aparell d'estat continua intacte.

Certament, hi haurà funcionaris que seran desplaçats o que aniran a l'atur. Però romandrà la concepció d'un aparell d'estat per sobre dels ciutadans. És quelcom de semblant al que passa a Polònia, per exemple. Per això no es pot parlar, en aquest sentit, de revolució.

Això sense entrar a parlar del les relacions de producció, que segueixen essent les mateixes, però que es pretén que l'aparell d'estat serveixi per a canviar-les. Tanmateix, això encara està lluny de portar-se a terme.

Previsiblement, hi haurà lluites obreres importants en el futur. No sabem ben bé què passarà. Però una de les tasques de la Leva Alternativa, tot i tenint en compte la seva petitesa, ha de ser treballar per fer aparèixer una veritable alternativa de masses al curs que es vol imposar.

H. Krivine intervenint a les jornades d'Inprecor

Banca: després de la vaga

Cal no cedir

La vaga dels dies 10 a 12 de maig ha estat una bona passa endavant dels treballadors i treballadores de banca. A més d'imposar la pràctica paralització del funcionament públic dels bancs, la vaga ha comptat amb una participació molt superior a la de 1987 i ha aixecat l'estat d'ànim i les esperances d'assolir un bon conveni. Ara, a l'espera del que faci l'AEB, es tracta de que les direccions de CCOO i UGT no repeteixin vells errors i tornin a fer malbé la mobilització dels bancaris

Com sempre, l'AEB ha tractat de desvaloritzar la vaga, però les seves pròpies declaracions palesen que la vaga ha funcionat bé i que li ha fet mal. Dir que hi ha hagut un 15% de vaguistes "voluntaris" no és gaire seriós, perquè ni aclareix quin ha estat el percentatge real de vaguistes ni és creïble que la patronal s'autoatorgui el coneixement de la voluntat dels "seus" treballadors. Cert que a un sector com la banca, amb 16.000 centres de treball, és difícil presentar xifres exactes (per exemple, el 85% del que parlen els sindicats convocants es refereix a oficines tancades, no a treballadors en vaga), però les converses amb els companys i companyes i el recorregut per les oficines permeten fer-se una bona idea de la participació a la vaga. I la veritat, com dèiem, és que la vaga ha anat bé

Dins d'aquesta valoració general positiva no s'han d'oblidar algunes dificultats, sobre tot les que estan presents en qualsevol mobilització del sector. Primer, l'increment del percentatge de gent amb contractes temporals està començant a ésser, i pot ser-ho cada cop més, un factor d'afebliment de la capacitat de lluita. Segon, la dependència de bona part dels caps de conceptes salarials extra-conveni els fa reacis a la participació. Tercer, continua existint entre molts treballadors favorables a la lluita la por a declarar-se en vaga, confiant en que sigui el piquet qui passi per l'oficina a declarar-la: així es pot fer la vaga sense significar-se davant de l'empresa (és força usual que un piquet entri en una agència on hi ha esquirols i aquests recullin els trastos i se'n vagin dient amb un somriure "us estàvem esperant").

Una vaga combativa

Si és cert que a banca es fan poques vagues, també ho és que les que es fan són, generalment, prou dures. Els piquets juguen un paper essencial, tant per impedir l'entrada als centres grans i paralitzar-los com per aconseguir que les oficines, inclús si hi ha esquirols dins, no puguin treballar. Els i les treballadores estan tan acostumats als piquets que l'absència d'aquests seria entesa pràcticament com una desconvocatòria de la vaga.

En molts casos, a més de la policia, els bancs fan servir els seus serveis de seguretat com a veritables bandes de mercenaris anti-vaga. En aquest terreny destaca amb llum pròpia el Banesto: a Madrid, els seus vigilants jurats van agredir un militant d'UGT, que va haver de rebre 8 punts al cap (clar que ell també es va defensar i va trencar dues costelles d'un d'aquests torturadors afeccionats).

Són també els piquets, diürns i nocturns, els que s'encarreguen de diverses "accions complementàries": pintar les oficines, bloquejar els panys, inutilitzar caixers,... mesures totes elles que, entre d'altres beneficis, tenen el d'obligar la patronal a gastar-se els diners que descompten per la vaga en obres i reparacions. En els piquets, a més, participa molta més gent de la que forma l'avantguarda sindical del sector i esdevé així la principal expressió de la vaga.

Tanmateix, el nombre de companys actius del 10 al 12 ha estat baix en relació al total de vaguistes. Queden molt lluny les grans manifestacions de 1979, i s'ha produït, com altres vegades, una mena de delegació col.lectiva en una porció reduïda de companys, la que integra els piquets. A la majoria de ciutats l'activitat d'aquests ha substituït les manis; a Barcelona, es va fer una el dijous 10, aplegant una mica més de 1.000 persones. Garantit l'èxit de la vaga, molta gent va optar per prendre's un llarg cap de setmana.

Ja hem comentat en altres ocasions que és precisament l'experiència negativa de lluites anteriors un dels factors que dificultava la mobilització, i això serveix també per explicar la relativa baixa participació en els actes del 10 al 12. En tot cas, el propi transcurs de la vaga pot haver contribuït a millorar aquesta situació. Hi ha la consciència de que ha estat un èxit, no s'han produït desconvocatòries per TV, els sindicats no han entrat en la negociació de cap exigència patronal,... En conjunt, la vaga ha reforçat la confiança en la lluita i la voluntat d'assolir les reivindicacions.

Dotze anys de president de l'AEB fins el 16 de maig d'enguany: R. Termes

L'esquerra sindical i els sindicats minoritaris

Que en una situació de bloqueig de la negociació es convoqui una vaga sembla prou raonable. Això és el que ha defensat, des de bon començament, l'esquerra sindical (ES) de CCOO. Però, tanmateix, no ha existit unanimitat sobre la vaga entre els diferents col.lectius situats a l'esquerra de CCOO. Aquestes discrepàncies en torn a l'opció de mobilitzar s'expliquen, en gran mesura, pels efectes del frau del referèndum de 1988 sobre una part de l'avantguarda, però indiquen que s'estan incubant algunes concepcions sectàries gens útils i molt perjudicials per al sector.

Mentre la CSI d'Astúries o el SABEI (fundat per la gent de les Illes que va deixar CCOO de banca fa dos anys) participaven a la vaga, sense amagar justificades recances davant les direccions de CCOO i UGT, el CATBAH (col.lectiu de Huelva equivalent al SABEI) i alguns col.lectius autònoms cridaven a treballar. Enmig, la CGT, el més important dels sindicats no presents a la Negociadora, amb una posició ambigua fruit de les diferències existents al seu si (des d'un sector procliu al boicot a la vaga fins un altre favorable a donar-li suport actiu). En un full del 5-5-90, la Federació Estatal de Banca de CGT demanava la suspensió de la convocatòria de vaga, deia que, si es mantingués, caldria considerar-la com un acte fraudulent i no li donarien suport, però acabava afirmant que, de mantenir-se, participarien passivament. La gent procedent de la ISB de Madrid, que es va integrar fa un mes a la CGT després d'un any i mig fora de CCOO, compartia aquesta posició ambigua.

Perquè sectors que, grosso modo, formen part de l'ES s'oposaven a la vaga? Resumidament, les raons són: 1- després del frau del referèndum, CCOO i UGT no tenen cap credibilitat per convocar una vaga. 2- la vaga no pretenia més que oferir un falsa imatge combativa cara a les pròximes eleccions sindicals, esborrant el record de la traïció de 1988. 3- el principal objectiu ara per a l'ES és que CCOO i UGT pateixin un fort retrocés a les eleccions, perquè, si les guanyessin, farien servir la seva victòria per a negociar un nou conveni patronal.

Aquesta argumentació ens sembla molt errònia. Primer, la mobilització tenia objectius justos, potser insuficients, però reivindicacions obreres clàssiques, al cap i a la fi. Segon, en una confrontació tan clara contra l'AEB, el fracàs de la vaga hagués estat una clara victòria patronal; posicionar-se contra la vaga era fer-li un favor a l'AEB. Tercer, l'oposició a aquesta vaga no estava acompanyada de la capacitat de convocar una lluita alternativa: l'opció era o aquesta lluita o res; en un sector com banca, ja difícil de mobilitzar, l'ES no aconseguirà incrementar la seva influència real torpedinant vagues sense oferir res a canvi. Quart, les eleccions sindicals poden modificar la Negociadora, però no tant com perquè CCOO i UGT deixin de tenir majoria; en conseqüència, situacions com l'actual es poden repetir: CGT i altres col.lectius seguiran estant contra les vagues mentre la majoria la tinguin CCOO i UGT?. Cinquè, un senyal d'identitat de l'ES és la seva defensa de la mobilització com la millor via per assolir les reivindicacions, i sabem que aquesta via, a més, retalla el marge per a maniobres de la burocràcia amb la patronal: aquest raonament també és vàlid per a banca.

Sense treure importància a aquests errors, cal esmentar també el sectarisme de CCOO i UGT envers aquests col.lectius. No se'ls ha cridat a participar en la convocatòria, ignorant-los malgrat saber que cal la màxima unitat per tirar endavant una vaga. L'única raó és l'electoralisme, la voluntat de marginar molestos grups opositors.

Les perspectives

El 16 de maig, 1000 delegats i delegades de tot l'estat ens varem manifestar per Madrid, coincidint amb l'assemblea de l'AEB. En línia amb l'ambient combatiu, els mítings finals van insistir en que si Leal, nou president de l'AEB, no canvia l'actual postura patronal, la mobilització ha de continuar. El mateix va venir a dir Agustín Moreno, secretari d'acció sindical de la CS de CCOO, que també va participar al míting. Això es correspon amb les aspiracions i l'estat d'ànim dels treballadors. Les direccions sindicals saben que, després de la vaga, no són acceptables acords molt llunyans de les reivindicacions que han presidit la lluita, i saben que, per les experiències anteriors, aquesta és una de les principals preocupacions de la gent que ha pres part a la vaga: que aquesta acabi esdevenint un simple acte de protesta sense continuïtat, que les declaracions guerreres s'oblidin en benefici de la preparació de les eleccions.

L'ES de CCOO treballarà per a que no sigui així, i l'èxit de la vaga és una bona palanca per aquest treball. No es pot descartar la possibilitat d'un acord amb la patronal: inclús si aquest fos estrictament salarial, apareixerà clarament com un fruit de la lluita. El problema és que la voluntat d'assolir les altres reivindicacions, com la reducció de jornada, existeix més entre els treballadors que entre la majoria dels dirigents sindicals. Mantenir aquesta voluntat i ferla respectar és un altre dels objectius de l'ES.

Litus

A la OP del Banesto de Barcelona els enfrontaments van ser molt durs entre els esquirols i els vaguistes

Conflictivitat laboral a les Illes

Crònica d'un maig calent

Sanitat privada, bugaderies, banca, hostaleria,assegurances,... són conflictes que, uns ja passats, altres per resoldre encara, estan marcant l'activitat de lluita laboral a les Illes. En fem un repàs.

Una part important de la gent assalariada de les Illes es troba, i es trobarà al llarg d'aquest mes, en lluita. La nostra festa centenària que l'encetà ho va fer conjuntament amb les vagues de bugaderies i gasolineres, sectors on l'estructura sindical és feble. No obstant, la participació va ser bona. Poc després era el sector de la sanitat privada el que es posava en vaga. Vaga que va ser desigual segons les clíniques, però que a la fi aconseguiria un resultat digne en via de l'equiparació laboral a la Seguretat Social).

La vaga de banca a les Illes no ha sortit bé, tot i quan les accions de l'avantguarda li han donat el rebombori pertinent, la qual cosa és tan important com una vaga de total seguiment però silenciosa. En qualsevol cas, la ressaca del passat referèndum d'aquest sector s'ha fet sentir en gran part de treballadors i treballadores, i fins i tot entre una fracció de l'avantguarda sindical que no veia en aquesta negociació la seva negociació. Les ferides resten obertes. A les Illes aquestes ferides seran més difícils de cicatritzar perquè va incloure una ruptura organitzativa.

Un sector molt important a les Illes en lluita

Davant una oferta provocadora (4'9%) de la patronal hotelera, en la revisió del conveni, els sindicats han emprés, després de molts anys sense fer-ho, la via de la mobilització. La convocatòria de vaga situà d'entrada contradiccions al sí de la patronal, desmarcant-se les PIMEM de Restauració oferint augments al voltant del 6'5 i 7% a les seves empreses (unes 1.800), amb l'objectiu clar de separar-se del conveni únic del ram i negociar, per tant, un conveni propi. És evident que les possibilitats de defensa en aquest tipus d'empresa, en molts cassos de caire familiar, només són realitzables en la perspectiva de conjunt, i una oferta més alta, per molt més que ho fos, no deixaria d'ésser un caramel enverinat. La resposta obrera ha estat prou bona a Mallorca (80% de vaguistes) i a Eivissa (60%). En canvi a Menorca, on el pes hoteler és inferior i on molts hotels no han obert encara, l'efecte ha estat menor. Una dada de debò és que a Mallorca i Eivissa les dues jornades han recuperat la mobilitat pròpia d'una acció combativa, amb piquets nombrosos i eficients, malgrat la contractació especial de guàrdies jurats per aquesta moguda. Cal destacar especialment que a Eivissa la manifestació aplegà més de 2.000 treballadors i treballadores.

També a Eivissa la vaga de Correus ha estat important, malgrat la desunió de la convocatòria. Comparativament amb Mallorca, la repercussió ha estat molt superior. Resten encara força conflictes per resoldre (vaga d'assegurances el 25, Iscomar...) que juntament amb els pendents afecten al 50% de la població assalariada de les Illes.

Unes reflexions que cal fer

Aquest hauria d'ésser precisament el punt de reflexió sindical: és bona l'atomització dels conflictes? No seria molt més útil la coordinació dels mateixos? El conjunt del moviment sindical tenim uns índex estabierts de primera mà (es diguin Solchaga, CEOE, AEB, CAEB) que apunten en un mateix sentit i condicionen la negociació col.lectiva del conjunt de la població assalariada, ja sigui en un marc estatal o insular de negociació. Uns criteris polítics que no parteixen de la consideració sectorial, sinó del conjunt de l'activitat econòmica. També, al voltant del conjunt de la classe treballadora, les direccions sindicals estableixen referències de negociació comunes que afecten per igual als diferents sectors. En canvi, l'escala de la resposta és dispersa, amb lluites parcials que tenen, d'altra banda, uns sostres reivindicatius llunyans dels nivells de creixement sectorial (banca i assegurances en serien dos exemples clars). Aquests sostres, entre d'altres factors, fan que el repartiment d'una bona part de la massa salarial es faci al marge de la negociació col.lectiva i amb condicions individualitzades (mobilitats, jornada partida, "dedicació exclusiva", productivitat).

I a l'inversa, en situació de crisi sectorial, a la patronal i a les empreses no els costa gaire argumentar a la baixa en els convenis i, fins i tot, corresponsabilitzar la gent assalariada.

Al sector hoteler illenc es parla clarament de crisi i de reconversió, però als darrers anys no s'ha deixat de construir i multiplicar l'oferta d'estades. L'excés, ara evident, es vol compensar amb la destrucció de l'oferta pitjor situada, que no és precisament la que correspon a les grans cadenes. Es tracta d'eliminar al més feble i a la gent que hi treballa, amb la qual cosa podran també situar la mà d'obra a la baixa. El turisme de masses recula, i reculará més pel que fa a les estades del turisme alemany i britànic, majoritari a les Illes, i no pot ser compensat de forma immediata per l'obertura del mur de Berlín (tot seguí dit de passada: les expectatives d'inflació d'ambdós Estats no afavorirà la recuperació del turisme alemany). Però ni Turquia, ni Tunísia, ni Iugoslàvia, ni el Marroc compten amb l'estructura turística per suplir les Illes, i les masses no renunciaran tampoc a sortir de casa. La provocació patronal del 4'9% no respon, ara per ara, a una crisi real, sinó a unes perspectives de crisi.

Així i tot, el que saben els treballadors dels hotels és que amb els sostres salarials de tots aquests anys ha crescut una nova burgesia a les Illes. Es fan hotels al Carib, Brasil, amunt i avall, i fins i tot a Cuba i Moscou a partir de plusvàlues realitzades a les Illes... i també xalets millonaris com el d'Escarrer. Seria ben trist que aquest sector laboral sempre limitat pels sostres reivindicatius fixats a nivell confederal en temps de vaques grosses hagués d'acceptar i corresponsabilitzar-se d'una possible crisi. En comptes de sostres salarials, la nostra opció a recuperar al sí del moviment sindical és la lluita per l'autonomia sindical. Una autonomia que ens permeti retrobar-nos amb la realitat de cada empresa i sector, i poder valorar a peu de fàbrica o lloc de treball les reivindicacions possibles. La segona solució és coordinar les lluites, centralitzar-les per tal de colpejar junts. La coordinació genera un efecte multiplicatiu. Girant l'ullada cal el 14 de desembre de 1.988 ens adonarem que fins i tot parà (per exemple) l'únic empleat del Parxe Ràpid. Ho faria en solitari pel seu conveni de químiques?

Corresponsal

El treball temporer a les Illes

Unes condicions de misèria

No hi ha cap estudi oficial sobre l'afluència de treballadors i treballadores temporers que fan l'estiuada a les Illes, si bé les xifres que s'apunten van a l'entorn de les 35.000/40.000 persones. Són d'Andalusia en la seva gran majoria. Les seves condicions no poden ser més precàries

Concretament, les províncies d'origen d'aquests treballadors immigrats són de forma majoritària: Jaen, Granada, Sevilla i Córdoba. S'ha calculat, segons un estudi sindical molt limitat, que aquesta gent fa entre 8 i 15 anys que es desplacen de la seva terra, on tenen l'habitatge habitual, per guanyar de 575.000 a 625.000 pessetes per temporada, fonamentalment al sector turístic. La realitat d'aquestes persones no es correspon a la voluntat de lliure circulació. Es tracta d'una mobilitat geogràfica obligada per les circumstàncies de l'atur als seus llocs d'origen, i a la impossibilitat d'establir-se i arrelar-se en una de les dues comunitats, pel fet que cap de les dues els hi dóna les condicions de vida per poder-ho fer.

Precarietat

La precarietat de la seva situació és manifesta. Més del 51% dels homes i el 60% de les dones fan tota la vida al lloc de treball, compartint cambres comunes del servei, i sense cap intimitat possible. Quan són famílies senceres les que es desplacen el marc de relacions laborals deixa de ser personal. Tot això fa que aquestes condicions no afavoreixin l'organització sindical, la submissió a l'empresa sigui major. Fa també que l'estada a l'hotel, de manera permanent, s'aprofiti per fer el màxim número d'hores possible.

La gent que paga els lloguers d'habitatge (el 46% dels homes i el 36% de les dones) s'enfronta a les pujades de preus pròpies de l'estiu i del mateix allau migratori.

L'accés a la formació professional, que normalment es fa als mesos d'atur, és impossible en la mesura que tornen als seus pobles d'origen i la dispersió, com és fàcil d'entendre, no ho afavoreix. Així, la discriminació respecte a l'accés a categories més altes ve imposada per la pròpia mobilitat. Un 86% de les dones fa feina en tasques de cambrera o de peonada. Entre els homes, el percentatge és del 62% si afegim les tasques de cuina.

Provinents de l'activitat agrària, als seus pobles d'origen combinen la percepció de prestacions de l'atur amb el treball submergit per tal d'anar tirant. Però l'accés a una més gran mobilitat social els hi és negada pel propi sistema: partint de la seva manca de formació bàsica i professional, tampoc podran transmetre als seus fills i filles res millor, quan l'estacionalitat i la mobilitat geogràfica trenquen el ritme dels estudis per tal de desplaçar-se a les Illes.

La preocupació de les institucions públiques (govern estatal, governs autònoms) per aquest col.lectiu de gent és nul. Per no tenir, no tenen ni un cens de la gent en aquestes condicions.

Sense pràcticament cap des-pesa pública ni privada aquest col.lectiu immigrant temporer no gaudeix de més perspectiva que el desarrelament i la transhumància. I és aquest mateix desarrelament, i també és clar l'eventualitat, el que constitueix per a la patronal i el govern un gran remei: mà d'obra dòcil, poc organitzada, que porta els convenis a la baixa. No comporta, a més, problemes de formació , ni despeses públiques ni privades.

Ciutadans i ciutadanes d'enlloc, malviuran fins a la jubilació amb sis mesos de feina i tres de prestacions d'atur.

Corresponsal

La Caputxeta es menja al llop

Un conte alternatiu

Un grup de noies de l'Eix Violeta del Verdaguer ens fan arribar una experiència teatral molt interessant que aquest curs els hi ha servit per explicar a les altres noies el que ens han ensenyat de petites i el que comencem a pensar per nosaltres mateixes... És un text per a réflexionar, per a participar, que s'està extenent per altres instis i barris i que ens sembla prou interessant perquè entre totes anem fent la nostra pròpia història...

Hi havia una vegada... una princesa fràgil, un príncep valent, una nena obedient, un llenyataire forçut, una bruixa cruel,... I un munt de personatges més que ens ensenyen a comportar-nos. Els nens a ser nens: a reconèixer les jerarquies, és a dir, a obeir cegament als seus superiors, a ser valent, fort... i a les nenes a ser nenes: a obeir a l'home com a "superior" seu, a ser submisa, dèbil, passiva...

Els contes tenen una funció pedagògica molt important en l'educació de nenes i nens. Si fem una breu síntesi dels valors implícits que donen vida a tot un conte trobem que la paraula obediència té certa notorietat, és a dir, aclarint-ho una mica: com citàvem al començament, el paper bo a seguir per a la noia - mai ningú s'identificarà amb la bruixa- i el paper bo a seguir pel noi- mai contradirà els desitjos del seu senyor-

Si desglossem això, per una part, els contes marquen l'estructura i el significat del rol a seguir, i per l'altra, ensenyen a diferenciar el be i el mal, segons els interessos d'un tipus de societat, a aprendre i acomplir una estructura de jerarquia social. Aquesta dicotomia conflueix en un mateix punt el conte es un vehicle per a instaurar i reproduir uns valors que la societat tradueix en forma d'institucions, de les quals s'alimenta. Així doncs, la dona obeeix a l'home, sinó no sembla tenir raó d'existir, i l'home obeeix al seu amo, el qual té el poder.

Un dels contes en que més clarament es veu l'opressió específica de les dones joves és la *"Caputxeta vermella"*. En el text original, escrit per Perrault, s'evidencia durant tot el temps un litigi i una agressivitat a flor de pell que conclou amb la violació de la Caputxeta.

Amb una base com aquesta ens va ser molt més fàcil adoptar el nostre discurs. Primer mirem que diu el text:

L'obediència a l'institució familiar: obediència a la mare com a representant del pare. És aquesta qui instrueix a la filla com ha de comportar-se, encaminant-la a estar al servei d'un home, mare-reproducció.

La segona part conflictiva la trobem quan la Caputxeta es troba fora de la protecció de la família: el carrer. Aquí els esdeveniments s'emmarquen dins d'un entorn que pertany, sense dubte, als homes.

Però no tots els homes són iguals. Aquest llop és representant d'una espècie rara, extravagant i reduïda d'homes sonats, capaços de fer anar a una pobre noia pel mal camí

Ara que això no és tot, serà la Caputxeta qui voluntàriament acceptarà separar-se de la norma-camí que té estipulada, essent ella mateixa la culpable de la seva desobediència, per tant, permetent i provocant una agressió.

Finalitza el conte amb la violació brutal de la Caputxeta, és a dir: ell és un animal irracional, és un llop i no podrà representar mai un home "decent". Segons la versió posterior dels Germans Grimm, a la noia la salva un llenyataire, obviant la fragilitat, passivitat i inutilitat de les noies per a defensar-se.

Des de la nostra perspectiva, afegim que és molt més saludable introduir tots aquests elements d'una manera molt més relaxada i constant per mitjà..., per exemple,... d'una obra de teatre, que seguir entrant als instituts amb xerrades -la majoria de les vegades, acalorades i que enfront d'una tendència de subtilitat com la que hi ha ara "en pro de la gairebé aconseguida igualtat.

És un conte, sí, la Caputxeta és una ingènua, sí. I també... contestona:

- **Mare:** " *Com vols que hi vagi el teu pare? Què no veus que ja té prou preocupacions?*

Caputxeta: *"Si, ja! ja ho veig! Mira, jo no puc anar-hi perquè tinc molta feina, a més no en tinc gens de ganes. Que hi vagi ell!!!"*

Però la mare és severa, escridassa...

" *A mi no em desafiïs, eh? Pocavergonya, com t'atreveixes a parlar-me així! Segur que tot això ho has après de les amigues. No, si ja ho deia jo,s'ha de veure la pinta que em portes. Tu t'estàs buscant el que no tens. Un dia et donaran un mal tanto, i llavors, correm-hi tots!!!"*

...fins que no pot donar crèdit a la seva realitat i infelicitat, ni assumir qüestionar-se la seva vida com a mestressa de casa-sostenidora de la família-objecte del seu marit, que és ell qui mana realment:

"Tota una vida de sacrifici per això,perquè no facis cas del que et dic. Ja ho dic jo, ja, que aquestes noies d'ara no s'on com érem nosaltres, que pugen massa rebels..."

Bé la Caputxeta surt al carrer, empipada, però hi ha algú (l'acomodadora) que li recorda que la culpable no és la seva mare, sinó l'estructura social que la fa ser així...

"La Caputxeta també entenia la seva mare. La pobre dona, de jove s'havia passat tot el dia fregant, cuidant criatures..."

...li recorda que no existeixen els prínceps blaus, que totes aquestes històries són una mentida...

"...fins que es va casar. Ah, l'amour!...Va ser cosa de conte de fades. La duia a ballar, a passejar, a la fira...Després va venir el casament, el viatge de nuvis...I fregar, cuidar criatures..."

...també li diu que tot això és per culpa de la seva educació, no d'ella, que ha d'anar amb molta cura del que fa.

I apareix el llop. Un seductor de carrer, xulo de discoteca, un "ligón" típic, que intentarà en tot moment guanyar-se la confiança de la nena, però no ho aconseguirà pas, per què ella li te por: ella no confia en si mateixa, en la seva força per a dir no. A ella se li ha ensenyat a no confiar en res que vingui a fora de casa, que tot el que no vingui de la família és perillós, que ella és massa feble per a fer res per a ella mateixa, que ha d'estar constantment protegida per la família, i en el seu defecteper un home conegut.

"La mare sempre em diu que no parli amb gent estranya, i s'està fent fosc!"

La nena, ha fugit del llop. Ell creu que podrà enganyar també a l'àvia, però aquesta dona no li té por i confia en les seves pròpies forces: ella és la feminista del conte. Ella és qui ensenya a la Caputxeta, millor dit, ella és la que fa que la Caputxeta se'n adoni de les coses. Aquesta àvia li para un parany al llop; aquest llop, creient haver-la enganyat es colarà dins de casa de l'àvia per a esperar a la nena, intentant imposar la seva voluntat: l'agredeix, la intenta violar.

Però l'àvia l'ajudarà a desempallegar-se del llop. També apareix un "llenyataire", que nosaltres varem utilitzar per a desmitificar l'heroi, fent-lo actuar amb una prepotència molt "viril", donant ell per sobreentès que elles no es poden defensar, i l'àvia presentant-lo com un agressor.

"I aquest! Ara es vol fer el salvador de les "pobretes dones desvalgudes", i l'altre dia volia magrejar a la Maria del tercer".

L'àvia, fa un resum de tot el que volem dir nosaltres amb la nostra Caputxeta. Ara, la nena ha perdut la seva caputxa, que nosaltres li varem donar un doble sentit: la innocència de la nena i la provocació del color vermell.

Ara ja saps tots el perills que pots trobar. A nosaltres ens han ensenyat que una noia de la teva edat hauria d'obeir als seus pares, saber que ja li arribarà el moment de divertir-se i sobretot, que no ha de sortir mai de nit. Potser encara no comprens tot el que et dic, però principalment ens ensenyen que la felicitat arriba en forma d'home.

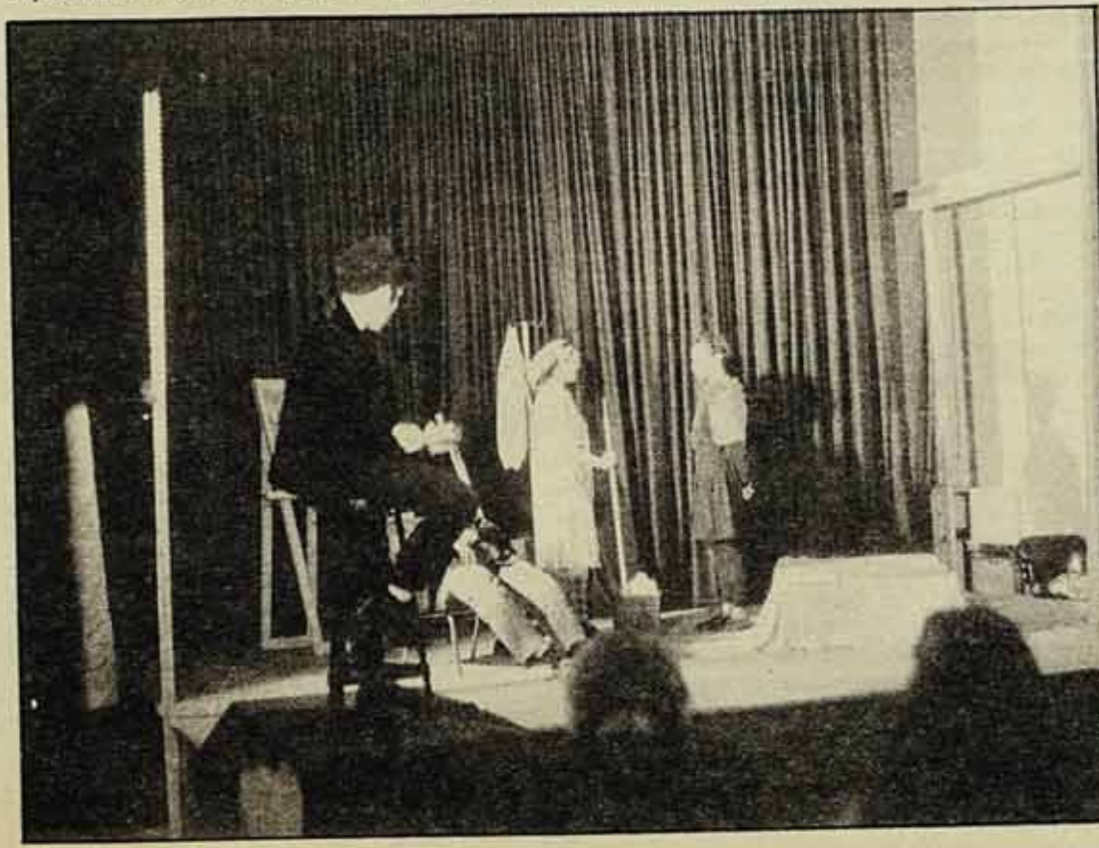
Tu has anat més enllà, estimada. Has vist que si no fas tot això, corres grans perills, i aquest fet t'ha donat força per rebel.lar-te i protestar. Ara ja no t'aturis mai més, aprèn a dir no quan tu no vols, i a ser tu mateixa, sense lligams. No esperis mai un amic o un marit o un fill o nét que et solucio i els problemes. Empren el teu propi camí menjant la fruita que a tu més t'agradi, i tenint molt clar que l'amor no ha de ser la teva única activitat a la vida."

Bé, així varem acabar la nostra Caputxeta, que va ser bastant ben acceptada per la gent, cosa que ens anima, una mica, a buscar noves fórmules perquè la gent comprengui el que volem dir. Només recordar una última frase de la nostra "acomodadora":

"Ja ho sabeu estimades nenes. Feu sempre cas del papa i de la mama, i sereu recompensades amb un meravellós príncep blau. I així, no us traureu mai la caputxa del cap... A la merda la Caputxa!!"

Com veieu la Caputxeta no és menja el llop, però fa quelcom de molt més important, comença a decidir sobre la seva vida ella sola, i la via més directa ha estat una altra dona, la seva àvia. Després hem parlat de moltes coses entre nosaltres i les espectadores, de les nostres mares, dels llops que coneixem i de la solidaritat entre les dones per a començar a canviar les coses juntes.

Yolanda i Gemma

Representació del conte a l'Institut Verdaguer

Unes paraules de M. Sacristán de l'any 1978

Sobre l'estalinisme

Aquest article està tret del número 40, de la revista Mientras Tanto, corresponent a la primavera d'enguany. És una intervenció en una taula rodona realitzada el 23 de febrer de 1978 a la sala d'actes dels Caputxins de Sarrià. Per tant, es tracta d'una transcripció escrita de les paraules de Manuel Sacristán, no d'un article exactament. Hem hagut de retallar, i ens ha costat fer-ho perquè tota aquesta intervenció té força interès. Fa més ¡ de 12 anys que aquestes paraules foren dites i, observades les incoherències que avui mateix són abocades de forma inflacionària, tenen, per tant, més valor

En l'estona que dediquem al tema cadascun de nosaltres és clar que resulta impossible intentar una caracterització molt complerta d'un fet històric tan complicat com ha estat l'estalinisme. (...) Ni és fàcil una delimitació del concepte del que va ésser o del què és l'estalinisme ni tampoc és fàcil donar dates.

En el primer dia del cicle ja va sortir: un dels presents intervingué per recordar fets despòtics, fets diguem-ne "estalinistes", sota el govern directe de Lenin. I poden recordar-se'n alguns d'altres; fins i tot algú de la taula va recordar-ne alguns: els problemes amb el moviment del Majhno els recordà Solé Barberà, si no m'equivoco, i persones que estaven entre el públic recordaren fets com el de Kronstadt, em sembla; i també, en alguna mesura, el X Congrés del Partit Bolxevic, és a dir, la prohibició de l'organització de fraccions i tendències.

Val la pena dir que tot això va esdevenir-se en un lapse de temps bastant curt: durant l'any vint i fins la primavera del vint-i-u. I, altrament, no és gens difícil buscar també més lluny: qualsevol que vulgui buscar més enllà d'aquests primers anys de govern soviètic es pot trobar, en la generació anterior dels clàssics del marxisme, amb la coneguda frase d'Engels segons la qual no hi ha res més autoritari que una revolució. I el que és més seriós: hom troba els fets que hi ha sota la frase d'Engels. No només és una frase, sinó que està documentada històricament per totes les revolucions que coneixem. (...) De tota manera, cal afegir que no falten diferències molt visibles entre el leninisme històric i l'estalinisme històric, entre el leninisme "real" que va existir i l'estalinisme també real. Per limitar aquest breu repàs a coses que tots tenim més o menys presents, concentraria les diferències més visibles entorn a aquestes:

Per una part, la quantitat de poder acumulat en el sistema estalinista. Quan pot considerar-se que el sistema estalinista està ja qualllat, és a dir, a final dels anys trenta, poc abans que esclati la Segona Guerra Mundial, el sistema estalinista és, vist socialment, una economia molt estatalitzada, que al mateix temps està fosa indissolublement amb un aparell d'estat molt centralitzat. I per acabar-ho d'adobar, a més, aquest aparell d'estat molt centralitzat està pràcticament fos amb les instàncies directores del partit polític únic. La concentració de poder produïda per aquest fet, quan l'economia ja està funcionant, és evidentment molt superior al que va conèixer Lenin en la seva vida: durant l'època leninista en sentit estricte mai va concentrar-se en mans del poder central una quantitat tan gran de força. Aquest seria el primer tret diferenciador dels que s'aprecien a primer cop d'ull: la diferent concentració de poder.

Un segon tret diferencial és que malgrat la Txeka va ser fundada en vida de Lenin, malgrat hagi hagut, en el leninisme clàssic fenòmens tan dolorosos com el de Kronstadt, per exemple, i molts d'altres, el terror a l'època de Stalin es diferencia en el fet que té com a principal orientació el ser un terror contra la vella guàrdia bolxevic, contra el mateix partit. No vull dir que m'oblidi dels milions de simples ciutadans soviètics que varen sofrir aquest terror i que han viscut i mort en els camps de treball de l'època estalinista.. Però sí que vull subratllar que el tret radicalment nou del període estalinià és que pot apreciar-se clarament que tot aquest terror té com a punta més definida la liquidació de la vella guàrdia bolxevic. Això els homes de l'època ho van viure molt bé: la gent que sortia esporuguida d'alguns dels partits comunistes d'aquells temps ha deixat records i imatges molt impressionants

sobre els nous funcionaris, d'una terrible jove guàrdia "amb corretges de nou cuir", segons la frase d'un cèlebre escriptor de l'època, la tasca principal del qual dins del partit comunista rus ha estat l'assassinat dels vells bolxevics - dels vells bolxevics o de la vella direcció soviètica, inclòs Trotski, naturalment, i molt destacadament-. Aquest seria el segon tret: la repressió fins arribar al terror s'ha exercit contra el mateix partit i en especial contra l'equip dels vells bolxevics.

El tercer tret seria, en la meva opinió, el recolzament de l'estalinisme en el nacionalisme rus.

(...) Tot això està relacionat amb un darrer tret molt diferenciador de quines hagin pogut ésser les dureses i violències de l'època del poder soviètic en vida de Lenin. Aquest quart tret es desprèn una mica de tots els anteriors. És el cinisme ideològic. Per a l'equip director estalinista, la ideologia i la teoria és una pura cobertura momentània de les necessitats pràctiques, amb un menyspreu per la teoria que l'equip leninista mai havia sentit (més aviat, l'equip leninista si en alguna cosa tenia pecat era en tot el contrari: d'un costum, molt d'intel.lectuals per altra banda, d'estar sempre fixant-se en tots els detalls de la teoria).

(...) Però fins i tot la tendència a la deformació ideològica -al cinisme ideològic, a la deformació de la teoria-, ja tenia, si no precedents en Lenin -jo crec que precedents no- sí arrels en la situació de Lenin. Per què? Perquè la situació que els bolxevics russos han viscut -i després tots els comunistes de la III Internacional- com a revolució socialista no era en absolut el que fins molt poc abans havien imaginat i pensat com a revolució socialista.

És veritat que en el mateix Marx havia una altra possibilitat d'entendre la revolució socialista, en alguns escrits de la darrera època de la seva vida. Però, curiosament, aquests escrits de la darrera època de la seva vida no han estat coneguts fins molt entrats els anys vint. Vull dir que els bolxevics de l'època de la revolució no han conegut aquests escrits de Marx que contemplaven una altra possibilitat de pas al socialisme. Ells no els han conegut: per tant, ells han viscut en la incomoditat d'estar anomenant revolució socialista a una cosa que en la seva formació intel.lectual i en el seu joc de conceptes "no era" una revolució socialista. (...)

Aquesta diferència entre la teoria prèvia i el que va succeir allà, el que es pensava que era una revolució socialista, el que ha passat a Rússia i la teorització d'això, donarà després sota l'estalinisme el que he anomenat el cinisme ideològic, és a dir, la falsificació oberta de la teoria i la seva utilització per tal de justificar la pràctica, inclòs -direm les coses pel seu nom tractant-se del període estalinista- qualsevol assassinat. Però en aquest punt, malgrat que hi hagués "l'arrel" del vici estalinià, hi ha una important diferència amb Lenin. Lenin sap molt bé que la revolució que ha dirigit no compleix l'esquema tradicional del marxisme de la Segona Internacional, del marxisme procedent d'una interpretació directa de "El Capital". I està esperant la intervenció d'un moviment revolucionari mundial, o si més no europeu; al final centre-europeu al menys. Al no produir-se la revolució a l'Occident hi ha un moment en que jo crec que cal registrar en Lenin un tipus d'il.lusió que després és característic de l'estalinisme: la il.lusió que pot expressar-se en la cèlebre figura o frase retòrica segons la qual el comunisme seria igual als soviets més l'electrificació. Malgrat tot, aquesta il.lusió no ha degut durar massa temps.

(...) En qualsevol cas, el que no hi ha, en la fase final de Lenin, és la glorificació de l'estat de coses com si això fos el que s'havia desitjat i el que s'havia buscat. (...) La gran diferència, des del meu punt vista, és que en comptes de tenir aquesta consciència final problemàtica, autocrítica, de Lenin, l'estalinisme consisteix en canonitzar com a teoria justa el que no és més que l'estat de necessitat. L'estat de necessitat de la fam, de l'escassetat, de la necessitat de repressió.

En l'intent de presentar la dramàtica situació de l'antic Imperi rus com si fos la realització del socialisme, i després inclús del comunisme, l'aparell de propaganda estalinista força els vells conceptes, les velles idees, fins extrems grotescos. Altres vegades no: són hipòtesi més o menys discutibles, segurament amb algun element de realitat; per exemple, la cèlebre i central tesi estaliniana, que jo mai he cregut que fos del tot falsa, segons la qual a mesura que avança la construcció del socialisme s'agudítza la lluita de classes; tampoc és que la cregui totalment, però al menys pel que fa a la lluita de classes a escala mundial em sembla que té una certa justificació. Però d'altres vegades la construcció de teoria per justificar la pràctica -en aquest cas és clar que justificava la pràctica repressiva interior- arriba a ser quasi un acudit, i si no arriba a fer l'acudit li fan els seus col.legues més directes: per exemple, la idea del "socialisme en un sol país", completament aliena a la tradició marxista, arriba a ser substituïda fins i tot per la frase increïble del "comunisme en un sol país", la qual ja no se sap el que vol dir; és absolutament incomprensible i sembla mentida que hagi aguantat tants anys en la propaganda estaliniana. Zinoviev, que no sabia encara el que podia costar una cosa així, li feia l'acudit a Stalin de parlar-li del comunisme en un sol carrer, en una època en la que encara no se sabia que aquestes coses sota Stalin es pagaven amb la vida, com la va pagar Zinoviev, per suposat.

No menys increïble era, per exemple, la idea del socialfeixisme. M'he portat copiada l'afirmació central de Stalin sobre el socialfeixisme, és a dir, la hipòtesi segons la qual els partits socialdemòcrates són partits feixistes, són feixisme, perquè llegida avui sembla increïble. Però això ha estat doctrina oficial. El boci central, escrit per Stalin en l'època del VI Congrés de la Internacional, diu així: "No és veritat que el feixisme sigui l'organització militant de la burgesia només: és l'organització militant de la burgesia basada en el suport actiu de la socialdemocràcia. El feixisme és l'estructura política comuna a aquests dos organismes fonamentals: la socialdemocràcia i la burgesia. No són oposats sinó bessons." Si hom té present que els morts de la socialdemocràcia pel nazisme, sense arribar probablement als 350.000 morts comunistes d'Alemanya sota el nazisme, deuen fregar, segons els càlculs mes versemblants, els 250.000, això posa els pèls de punta. També posa els pèls de punta que entre marxistes s'hagi pogut tolerar que el nom d'un partit, "socialdemocràcia", i el nom d'una classe social, "burgesia", apareguin en el mateix plànol d'anàlisi com "organismes fonamentals" ambdós. Era un veritable insult pel cervell dels marxistes de l'època, però és evident que encaixaren l'insult.

(...) En substància la gran diferència, diria jo, entre totes les dureses que ha pogut tenir el període de Lenin i el que és el sistema estalinià és aquest pragmatisme, aquesta complerta violació de les idees, dels conceptes, utilitzats per justificar qualsevol pràctica, fins i tot la més macabra. Aquest pragmatisme ideològic explica també la diferència de crueltat. La diferència que hi ha entre la duresa política de Lenin i l'assassinat de tota la vella guàrdia bolxevic.

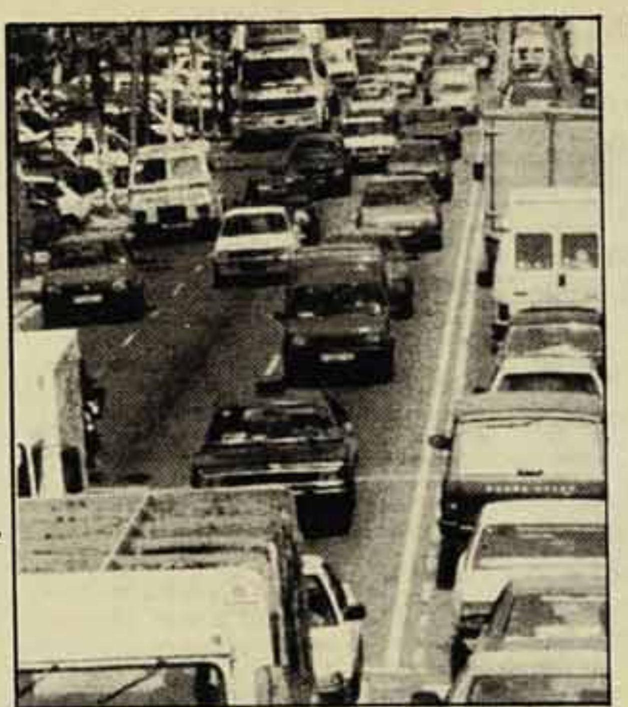
(...) A l'Occident, en els vells països de metròpoli, jo crec que també pot parlar-se de persistència de l'estalinisme. Ho està per una part en el dogmatisme al.lucinat d'algunes persones -al.lucinat i poc capaç de comprendre la realitat-; però ho està també en l'altre costat: ho està també, en la meva opinió, en el pragmatisme de molts partits obrers. Perquè, per dir-ho ràpidament, a mi em resulta tan pseudoteoria pragmàtica per tal de justificar la pràctica del dia això de que pot fer-se el comunisme en un sol país o de que el pa deixarà de ser mercaderia (els soldats soviètics morts portaven en la butxaca una octaveta que deia això durant la guerra mundial; aquesta octaveta fou capturada pels alemanys i exhibida per tot el món); em sembla tan pragmatisme pseudo-teòric dir que és possible establir el comunisme en un sol país com dir que és possible el socialisme o el comunisme sense xoc revolucionari violent amb la classe dominant actual. Tan ideològica em sembla una cosa com l'altra, tan pragmatista i, en cert sentit, tan estalinista. En el sentit de la pseudo-teoria per justificar la pràctica: en un cas pot ser una pràctica molt violenta; en l'altre pot ser una pràctica parlamentària. En els dos casos és una pràctica molt poc revolucionària, sigui dit de passada. (...)

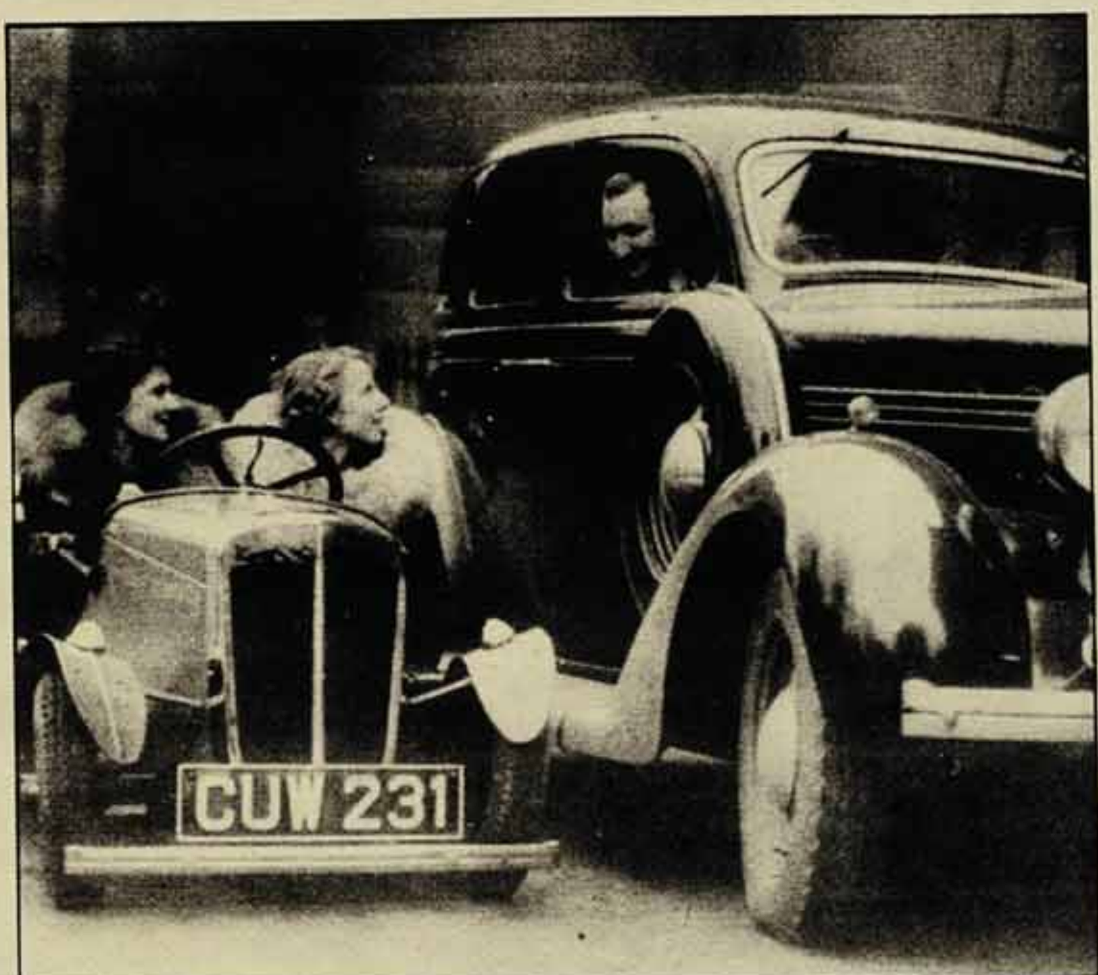
Traducció: D.R.

La cultura de l'automòbil

TRANSIT

No fa gaires setmanes que, a Madrid, s'ha fet un referèndum contra l'augment de la circulació privada per la Ciutat. Col.lectius diversos i organitzacions d'esquerra hi han participat de forma entusiasta. La nostra publicació germana "COMBATE" ha informat força d'aquesta campanya, que ataca un dels pilars fonamentals de la civilització occidental: el cotxe

De sempre l'esquerra en el seu discurs ha estat en contra de la multiplicació del cotxe privat. El transport públic és, idealment, molt millor. Amb un menor consum, amb menys agressions ecològiques, és capaç de transportar més gent. Però la dreta, que finalment és qui mana, juga a un altre joc: desmantellar el transport públic i forçar al transport privat. De fet, si un intenta simplement viatjar per Catalunya, anar d'un poble a un altre, es trobarà amb forces dificultats, si no es decideix per agafar taxis. La dreta, que és reaccionària però no totxa, cobreix les seves necessitats d'estimular el consum, amb un discurs ideològic, que, de vegades, resulta fins i tot convincent.

En aquest cas, defensen que el cotxe privat permet la llibertat individual, el dret a viatjar com i on es vulgui. Les imatges dels qui deixen la RDA amb els seus cotxes, no deixa de ser un argument, que ara veiem reforçat amb l'anunci d'un cotxe japonès que, entre altres coses, serveix per trencat murs i que, de manera insistent, apareix per les diverses televisions.

Davant d'això, què hem de fer? Quina postura hem d'adoptar? S'ha de continuar defensant col.lectivament el transport públic, mentre individualment cada persona es compra el seu cotxe o la seva moto? Segurament és difícil de contestar a aquestes qüestions. Una via possible podria ser la de defensar la idea de que, si be pot ser útil que tothom tingui dret al cotxe si ho vol o ho necessita, no cal un cotxe per a cada un. És a dir, potser la qüestió estaria en defensar la socialització de l'automòbil, al mateix temps que es continua defensant l'ampliació del transport públic i l'existència d'àrees reservades als qui prefereixen caminar o anar amb bicicleta (que no deixa de ser el més individualista dels vehicles).

Al mateix temps, hauríem de defensar la construcció de cotxes no contaminants ni degradants del medi ambient, la investigació de nous tipus de mitjans de transport que siguin capaços de combinar les necessitats individuals amb la socialització d'aquestes mateixes necessitats.

No és una cosa fàcil, però com a mínim no deixa de ser una via de reflexió.

D'altra banda, hem de mantenir la necessitat d'acabar amb la privatització del conjunt de la vida social. No volem escoles privades (que afavoreixen als rics i a l'església), ni el negoci privat de la salut, ni, tampoc, la privatització dels mitjans de transport. I, això darrer, cal fer-ho amb força i molt aviat. A Barcelona ja està en curs de privatització el servei nocturn d'autobusos, i, de no frenar-ho, s'estendrà a la xarxa de metros (Montjuïc, Montjuïc!) i a la d'autobusos. També es vol privatitzar l'autovia del Maresme, que sumarà així l'atemptat ecològic a la Serra de la Marina, amb el negoci de constructores i bancs, mentre els que viuen d'un sou, patiran dificultats per utilitzar les noves vies de comunicació. Tot això doncs, haurien de ser temes de reflexió i, per què no?, de mobilització. Si volem estimular els hàbits de vida col.lectiva, el transvasament d'experiències, el coneixement entre la gent de tota mena, cal disposar de medis de comunicació a l'abast de tothom, cal que les idees i la gent puguin circular amb total llibertat, i no que únicament ho facin les mercaderies.

Zaika

veure:

MAR I CEL

Adaptant una vella obra d'en Guimerà, la companyia Dagoll-Dagom, ha muntat un espectacle que coneix un cert èxit. La trama, una vella història d'amor entre un pirata morisc i una noble cristiana, s'adoba amb referències a l'expulsió dels moriscos del País Valencià i, també, a una certa crítica del racisme. Però ni el text, adaptat per en Bru de Sala, ni el muntatge de Dagoll-Dagom pretenen estimular la reflexió, ni extreure referències sobre la realitat actual; tot es centra més en aconseguir emocionar, en l'efectisme d'un treball i d'una música que, pel demès, no deixa de ser brillant.

Malgrat això, no deixa de ser recomanable anar a veure Mar i Cel. El treball de la companyia i la troballa d'un vaixell omnipresent, que domina l'escena, s'ho val. Si més no, aquesta obra ha aconseguit omplir teatres un mes darrera l'altra, i fer retrobar el plaer de l'escena i del treball viu d'uns i unes professionals, que deixen a la feina molt del que els hi es propi.

MAR I CEL
Companyia
DAGOLL-DAGOM
Teatre Victòria. Barcelona

llegir:

L'ALTRA OLIMPIADA, BARCELONA '36

El 19 de juliol de 1936, Barcelona anava a celebrar unes Olimpíades força diferents. Sota el nom de "Olimpíada Popular" es tractava de recuperar els valors de l'esport front l'Olimpíada "oficial" que va celebrar-se a Berlín sota el regim nazi. Aquest llibre, escrit per Xavier Pujadas i Carles Santacana recupera aquesta part desconeguda de la història del nostre país i enceta el camí de la història de l'esport i dels afanys per un esport no competitiu ni d'élite. A la frustrada Olimpíada Popular del 36, tenien representació també les minories nacionals i ètniques sotmeses pel feixisme i per l'imperialisme. Ara que arriba l'estiu, és doncs un llibre de lectura obligatòria, com a part de la preparació pels "fastos" del proper 92.

L'ALTRA OLIMPIADA,
BARCELONA '36
Xavier Pujades
i Carles Santacana
Llibres de l'Index.
1425 ptes. Barcelona

tastar:

"Sarsuela"

Amb aquest nom es coneix, no únicament una forma d'opereta al gust de començaments del segle, sinó també un sucós plat de peix, creat al barri barceloní de la Barceloneta per la mateixa època. Es tracta d'un plat que pot ser sotmès a variacions diverses, segons qui el cuini i segons la seva imaginació. També pot tenir un o altre preu segons la mena de peix que s'utilitzi.

La recepta que us proposem s'adapta al poder adquisitiu mitjà de la gent que llegeix el demà; però a partir d'ella cal fer-ne tantes modificacions com hi càpiguen.

Per cada persona es talla un calamar o una sípia en rodanxes, uns quants musclos, un tall de lluç, un tall de rap i un parell de llagostins o gambes llagostineres. Es posa damunt del foc una paella amb oli i s'hi fregeix un xic de ceba picada i un all també picat. Quan està dauradet, s'hi afegeixen els peixos, amb una mica de tomàquet tallat, julivert i un pols d'herbes aromàtiques. Es salta al foc viu, s'adoba amb sal i pebre blanc en pols, es ruixa amb vi blanc i una mica de rom o conyac. Quan es redueix, es posa al plat, amb una mica de suc de llimona i crostetes de pa fregit. Es menja regant-ho amb un porronet de vi blanc sec molt fresquet.

En un panorama enrarit...

Assemblea de Nacions sense Estat

Els dies 25, 26 i 27 de maig se celebra a Barcelona la Segona Conferència de Nacions Sense Estat d'Europa Occidental (encara que l'afegit d'"Occidental" desapareixerà amb tota probabilitat, en vista dels esdeveniments de l'Est). Aureli Argemí, Secretari General del Centre Internacional Escarré per a les Minories Etniques i Nacionals (CIEMEN), i destacat impulsor de la CONSE(O), resumeix el sentit i la utilitat d'aquesta en l'actual context internacional.

A Europa, últimament, arrel de certs processos nacionals rupturistes de l'ordre establert dintre de l'anomenat bloc oriental del nostre continent, sentim i llegim, sovint, en els grans mitjans de comunicació, que els moviments protagonitzats per les Nacions sense Estat són nocius, posen pals a les rodes de la distensió en curs, impedeixen el diàleg entre els governants del món... Amb massa freqüència, aquests judicis o prevencions , es desconnecten del context de crisi en què es troben els Estats constituïts i que, d'alguna manera, dóna peu al ressorgiment de la qüestió nacional. Només cal fer una ullada a la premsa europea per a adonar-nos del nombre creixent de comentaristes que pronostiquen la fi dels Estats constituïts, almenys en la forma en que s'han anat perpetuant. Una fi de la qual culpabilitzen, en part, als nacionalismes perifèrics. Costa d'admetre que, independentment dels factors nacionals, els Estats actuals són estructures envellides, ancIades en èpoques i en ideologies carents de propostes de futur. Ho confirma el fet que avui es parla ja d'una opinió pública generalitzada amb tendència a creure que, contràriament a un passar pròxim, els Estats han deixat de "protegir-nos" i s'han convertit en monstres de qui cal "defensar-nos". Aquesta observació ve a reblar la sensació de que estem entrant en el darrer i imparable capítol del transvassament dels veritables poders a les multinacionals de qualsevol tipus, que passen dels Estats o tan sols se'n serveixen en la mesura que els garanteixin la bona marxa dels afers

D'aquí que la classe política europea responsable dels Estats vagi donant voltes a la pregunta de com reorganitzar l'espai polític, social, econòmic i cultural, del nostre vell continent, per a afrontar-se a la situació actual de fallida. Els primers mandataris del dotze Estats membres de la Comunitat Europea s'ho plantejaven , per enèsima vegada, ara, però, sembla que amb caràcter d'urgència, en la seva recent reunió a Dublin. Veien l'única sortida en la dotació de majors competències a les Institucions Europees. Cosa que equivaldria a cedir-los sobirania, avui, formalment, en mans exclusives dels Estats i una de les "raons" de la seva mateixa existència. Hi ha qui afirma, tanmateix, que davant la proposta soviètica d'edificar la casa comuna europea, aglutinadora del conjunt de la societat del nostre continent, la Comunitat Europea es troba ja desfasada. Cap a on anar, doncs? D'altra banda, emergeixen els partidaris de contrabalançar l'Europa dels Estats amb l'Europa de les Regions, un intent que sense trencar res, aportaria dinamisme i vitalitat a unes estructures administratives fetes pels Estats i massa poc potenciades. Els defensors d'aquesta tesi puntualitzen que l'Europa de les Regions no és l'Europa de les Nacions, una fal.lera desestabilitzadora, i, de tant utòpica, irrealitzable. Alguns matisen, sense provar-ho, per a acontentar una determinada clientela "nacionalista", que el projecte regional dóna bon marge de maniobra a comptades Nacions sense Estat (quan, en realitat, ajuda sobretot a perllongar l'agonia dels Estats constituïts).

Proposta de la CONSEO

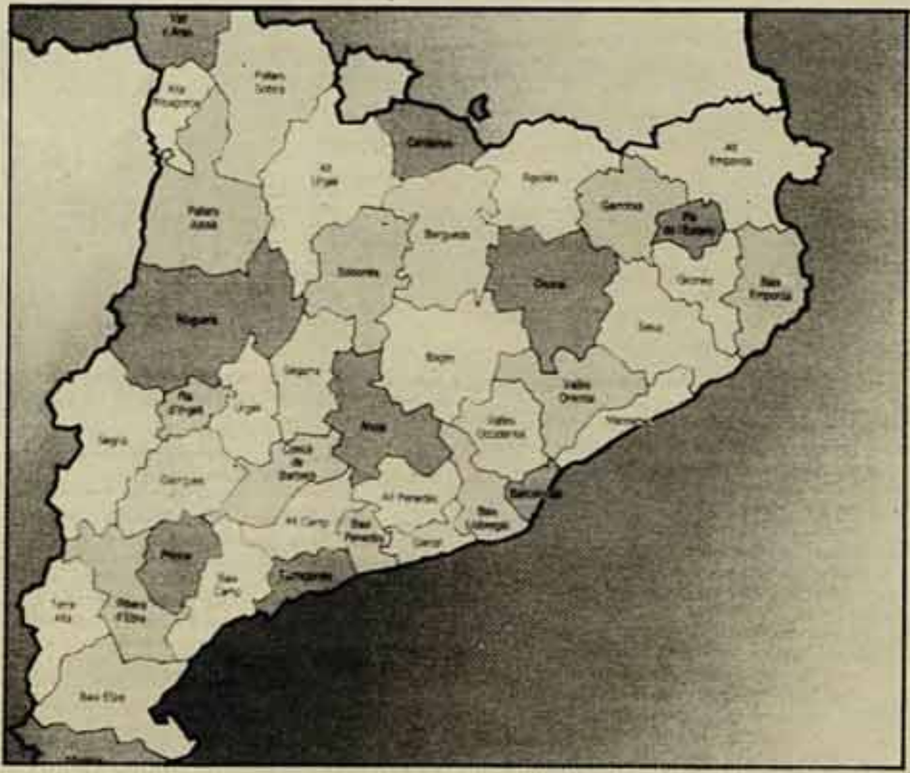
I, en aquest context de recerca, d'incerteses, de preses de posició i de promeses il.lusòries, ens trobem a la vigília de la Segona Cimera de la "Conferència de Nacions Sense Estat de l'Europa Occidental" (CONSEO) (que per cert, es prepara per suprimir la darrera O, la paraula Occidental, com a resposta als esdeveniments que Europa esta vivint). Efectivament, la CONSE(O) tindrà lloc a Barcelona els propers dies 25-27 de maig.

Es tracta d'una provocació? Potser sí, segons el prisma amb què es miri. En tot cas, la CONSE(O) s'ha pensat i vol ser com un moment de reflexió i debat entre les diverses -i heterogènies- forces vives d'una bona part del cos social d'Europa que, davant el repte i els interrogants del futur europeu, intentin aportar alternatives, en positiu, a la confusió regnat. El comú denominador dels participants d'aquesta Cimera és la pertanyença a Nacions Sense Estat i l'acceptació de la premissa que tots el pobles, sense excepció,posseeixen els mateixos drets col.lectius i els mateixos drets per a exercir-los. Evidentment la CONSE(O) haurà d'analitzar,amb la màxima objectivitat possible, defugint, doncs, de jugar amb els prejudicis de què són víctimes els qui condemnen el fenomen nacionalitari en efervescència, les raons per les quals es mouen unes Nacions Sense Estat concretes i les finalitats que aquestes persegueixen. Haurà d'examinar els motius que indueixen a declarar, per exemple,al cap de govern de la R.F. d'Alemanya, Helmunt Khol, finalment hem arribat al temps en que el procés d'unificació alemanya és un símbol del desig de llibertat, en què ens adonem que els drets humans i l'autodeterminació dels pobles no poden ser eternament reprimits" (6 de maig), i que porten a negar els mateixos principis quan es parla d'altres pobles, des del lituà o letó fins al basc o català. La CONSE(O) buscarà les causes profundes que impedeixen la distensió, el diàleg, la solució dels conflictes nacionals, per a veure si els acusats no haurien de ser tinguts com acusadors. Acusadors que, a més, obren camins a una innovadora concepció i realització de la democràcia, tot plantejant la reconstrucció d'Europa a partir de la base del respecte a la igualtat intrínseca de cada un dels seus pobles reals. Encara que, això impliqui superar esquemes i ordres establerts.

Als invitats a la CONSE(O) se'ls demana, en definitiva, no caure en la trampa dels discursos fàcilment, catalogables de victimistes o de redemptoristes. Tan sols se'ls ha indicat que aportin elements positius, més enllà dels diferents graus de repressió o de consciència nacional existent ara en cada Nació Sense Estat. Incumbeix a tots els participants proposar plans per unir esforços i promoure solidaritats entre aquells que opten per donar, al procés de reconstrucció d'Europa, la preeminència al desenvolupament dels drets col.lectius dels pobles. Bo i reconeixent que, no per casualitat, els més decidits en aquest camp es troben o poden trobar-se al si de les Nacions Sense Estat, grans o petites, amb major o menor pes específic.

En el marc d'aquests plantejaments, l'aportació més esperada és el vot a favor de la "Declaració Universal dels Drets Col.lectius dels Pobles". Una declaració, preparada per un grup d'experts, que, en comparació al contingut d'altres declaracions semblants significarà un pas endavant i serà proposada com un codi de referència i conducta a tots els pobles que aspiren a les màximes cotes de llibertat i, en conseqüència, a projectar-la en la reorganització de l'espai polític, socials, econòmic i cultural d'Europa -i del món- d'acord amb les noves adquisicions de la consciència humana. Que no es troba tant en el terreny de les interminables discussions entre Estat o no Estat, en el sentit clàssic de la paraula, com en l'àmbit del respecte degut a la igualtat i a les condicions per a garantir-la dels essers humans i dels diferents pobles a què cadascú d'ells pertany.

Aureli Argemí
Secretari General del CIEMEN i de l'equip tècnic de la CONSEO

La nova divisió comarcal del Principat

